RY OF CONGRESS (GRATIS)
DEPARTMENT
VISION
TON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXVIII Kaina 25 c. ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, SAUSIS — JANUARY 14, 1984 Nr. 10

„Aušra" Nr. 32(72)

Apie lietuvių padėtį Baltarusijos respublikoje

BALTARUSIJOS TSR LIETUVIŲ KOVA DĖL SAVO TEISIŲ

(Tęsinys)

III prašymas drg. Brežnevui

Kai mes kreipėmės į Jus su prašymu, kad leistumėte atvykti kunigui iš Lietuvos pas mus darbuotis, labai apsidžiaugėme, kai srities pareigūnai, dėka Jūsų nurodymo, pareiškė, kad mes nurodytume kunigą, kuris sutiktų atvykti pas mus eiti pareigas. Bet pirmąjį mūsų kandidatą atmetė, antrąjį pažadėjo „patikrinti". Taip mus kankina ir kankinimui nematyti galo. Prašome Jus nurodyti atitinkamiems pareigūnams, kad ateistai liautųsi tyčiotis iš mūsų ir nedelsdami priregistruotų mums kunigą iš Lietuvos TSR. (Pasirašė par. atstovai.)

Gervėčiai, 1979.V.25

*

IV prašymas drg. Brežnevui

50 kartų mes kreipėmės į tarybinius organus, tame skaičiuje keletą kartų į Jus su prašymu, kad leistumėte atvykti kunigui iš Lietuvos TSR pas mus darbuotis. Visi mūsų prašymai buvo atmesti be jokio pagrindo, kadangi mes prašome kunigo iš tarybinės respublikos. Kunigo, kuris darbuojasi prie tarybinės valdžios. Jei lenkų okupacijos metais lenkų valdžia davė mums galimybę melstis gimtąja lietuvių kalba, tai nejaugi Tarybų valdžia, kuri skelbia teisę visiems vartoti gimtąją kalbą, mums paneigs tą teisę. Argi mes piliečiai antros kategorijos? Ir kokiu pagrindu nori mus priversti, kad mes melstumės mums nesuprantama lenkų kalba? Mums žinoma, kad Jūs ginate viso pasaulio skriaudžiamuosius, todėl nuolankiai Jus prašome ginti ir mus nuo nacionalšovinistų.

Gervėčiai, 1979.VIII.23

*

TSKP CK Generaliniam Sekretoriui ir TSRS ATP Pirmininkui drg. L. I. Brežnevui

Nuorašas: BTSR KP CK Pirmajam Sekretoriui Drg. Mašerovui, Kauno vysk. L. Poviloniui ir Vilniaus arkivysk. Kurijai

Pareiškimas — atvíras laiškas (sutrumpintas)

Po mirties Gervėčių parapijos klebono 1978 m. (BTSR, Gardino vst.) parapijos komitetas keletą kartų kreipėsi į atitinkamus organus, kad leistų persikelti kunigui iš Lietuvos TSR, nes Gervėčių parapijoje nuo amžių gyvena lietuviai, kurie nemoka lenkų ir rusų kalbos, o BTSR nėra katalikų kunigo, mokančio lietuviškai.

(Bus daugiau)

Kongreso narys Serwood L. Boehlert (resp. iš NY), išrinktas New Hartfordo rinkiminiam rajone, kur 1982 m. rinkimuose gavo 93,071 balsą, įsijungė į Baltijos valstybių Ad Hoc komitetą. Su jo įsijungimu Kongrese yra daugiau 100 to komiteto narių.

Komitete 100 narių

Washingtonas. — Jungtinis Amerikos Pabaltiečių komitetas džiaugiasi, kad paskutiniu metu Baltijos valstybių ir Ukrainos Ad Hoc komitetas Kongrese peržengė 100 narių skaičių. Paskutinis į šį komitetą įsijungė kongresmanas Serwood Boehlert, respublikonas iš New Yorko. Komiteto vienas steigėjų ir kopirmininkas kongresmanas Brian Donnelly pasakė, kad jis labai džiaugiasi didėjančiu komiteto narių skaičiumi ir ypač tuo, kad jame yra abiejų partijų atstovai. Komitetas buvo įsteigtas 1981 m. Jo uždavinys kreipti vyriausybės dėmesį į įsipareigojimus Baltijos valstybėms ir Ukrainai. Komiteto rūpesčiu praėjo ne viena rezoliucija, užstojanti persekiojamuosius; daryta žygių sujungti išskirtas šeimas. Ad Hoc komitetas labai domėjosi ir dirbo, kad vyriausybės žemėlapiuose būtų specialiai pabrėžtos Baltijos valstybių sienos kartu primenant, kad JAV nepripažįsta sovietų okupacijos.

Rengiasi gerinti ryšius su Maskva

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas pirmadienį pasakys kalbą apie Amerikos santykius su Sovietų Sąjunga. Baltųjų Rūmų šaltiniai teigia, kad kalba bus švelni, konstruktyvi ir sieks santykių pagerėjimo. Prezidentas manąs, kad „rusai" turėjo blogus metus. Serga sovietų prezidentas Andropovas, Maskvai nepavyko suskaldyti Vakarų sąjungos, Amerika pradėjo apsiginklavimo ir stiprėjimo programą, Europoje sustiprėjo NATO gynybos jėgos. Todėl prezidentas manąs, kad atėjo laikas padėti sušvelninti.

Sekretorius Shultz ketvirtadienį atmetė naują sovietų reikalavimą išvežti iš Europos bazių naująsias raketas. Sovietų vado Andropovo vardu buvo paskelbta: „Jeigu JAV ir kitos NATO šalys parodys, jog yra pasirengusios grįžti į padėtį, buvusią iki pradedant dislokuoti Europoje Amerikos vidutinio nuotolio raketas, Sovietų Sąjunga taip pat bus pasirengusi tai padaryti". Shultzas pasakė, kad Amerika pasirengusi derėtis dėl raketų sumažinimo, tačiau Andropovo siūlymas išlaikytų dabar esantį sovietų monopolį, ir tai Amerikai bei jos sąjungininkams nepriimtina.

Sausio 17 d. Stokholme prasideda Europos valstybių saugumo ir nusiginklavimo konferencija. Sausio 18 sutartas Shultzo ir Gromyko pasimatymas. Paskutinį kartą jiedu susitiko Madrido konferencijos užbaigimo proga. Tuo metu santykius labai paveikė Korėjos keleivinio lėktuvo numušimas.

Jauni kareiviai nušovė amerikietį

Washingtonas. — Amerikos pareigūnai piktai pasmerkė Nikaragvos kareivių šūvius į Honduro pusėje skridusį JAV karinį helikopterį. Pripažįstama, kad helikopteris, pučiant smarkiam vėjui, galėjo pažeisti Nikaragvos sieną, tačiau nikaragviečiai į jį šaudė ir jam jau nusileidus Hondure. Žuvo amerikietis armijos karys, kilęs iš Illinois. Nikaragvos valdžia apgailestavo, kad buvo žmonių aukų.

Korespondentai išaiškino, kad Nikaragvos kareiviai, kurie numušė helikopterį ir užmušė amerikietį, vienas buvo 14 metų, kitas 20 m. amžiaus. Incidentas įvyko toje pačioje vietoje, kur pernai birželio mėn. žuvo du amerikiečiai reporteriai.

— Graikijos premjeras Papandreau įspėjo, kad jo šalis reaguotų karine jėga, jeigu Turkijos kariuomenė Kipro saloje bandytų praplėsti turkų užimtą teritoriją.

KATALIKAI PASAULYJE

Belgų akcija

Belgijoje veikianti krikščionių pagalbos Tylos Bažnyčiai akcija plečia savo veiklą, siekiant padėti už religinius įsitikinimus kalinamiem krikščionim. Tarptautinės Amnestijos Organizacijos pavyzdžiu, belgų krikščionių akcija kas mėnesį parengs tūkstančius atviručių su kalinamo krikščionio — kataliko, protestanto ar stačiatikio, — pavarde, nuotrauka ir atspausdintu prašymu jį išlaisvinti. Per parapijas, religines bendruomenes, mokyklas bus renkami parašai ant atviručių, kurios vėliau bus pasiųstos kalinamo krikščionio krašto vyriausybei arba ambasadai.

Premija kardinolui

Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos paskelbimo metinių išvakarėse Čilės kardinolui Raoul Silva Henriquez buvo įteikta vyskupo Oscar Romero vardo premija už žmogaus teisių gynimą. Premiją kasmet skiria Lotynų Amerikoje įsisteigusi Taikos ir Teisingumo tarnyba. Premija kardinolui buvo paskirta už jo pastovias pastangas, siekiant įgyvendinti žmogaus teises Čilėje ir visoje Lotynų Amerikoje. San Salvadoro arkivyskupas Oscar Romero, kurio vardu premija yra pavadinta, buvo taip pat ryžtingas žmogaus teisių gynėjas. Jis buvo teroristų nužudytas 1980 metais.

Tikroji taika

Tikroji taika gali gimti tiktai iš atnaujintos žmogaus širdies, — pabrėžia Jonas Paulius II. — Žmogaus širdis gali atsinaujinti, tiktai pilnai atsigręždama į tiesą, tikrai gerbdama pagrindines asmens teises, parodydama solidarumą neturtingiem kraštam, įsipareigodama nenuilstamai tęsti taikos dialogą... Tiktai nuoširdaus ir ištvermingo dialogo pagalba galima pašalinti karų bei konfliktų priežastis... Popiežius atkreipia dėmesį į tas sistemas, kurios yra užsidariusios savyje, kurios kitų pavergimą arba sunaikinimą laiko pažangos sąlyga. Tokios sistemos yra pastatytos ant karo psichozės, kuri nuolat didina įtampą ir užkerta kelią bet kokiam dialogui. Tokios sistemos ne kartą išsivysto į jėgos bei smurto garbinimą, į vergiją, kurios aukomis tampa net patys valdantieji... Reikia išsivaduoti iš tokių sistemų, — tęsia Jonas Paulius II. — Reikia išsivaduoti iš sistemų, kurios atmeta dialogą, kuria nepasitikėjimą, didina grėsmę, neįstengdamos išspręsti konkrečių problemų, nesuteikdamos tikro saugumo, neduodamos nieko, kad tautom atneštų laimę, taiką ir laisvę, — pasakė popiežius sausio 1 Pasaulinės Taikos dieną.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Kolumbijoje iš teroristų rankų buvo išvaduotas Algimantas Didžiulis, 25 m. amžiaus, pagrobtas prieš tris mėnesius. Susišaudyme su policija trys teroristai žuvo, šeši paimti nelaisvėn.

— NATO štabas paskelbė, jog Sovietų Sąjunga, nutrūkus Ženevos deryboms, išdėstė dar 9 raketų bateriją rytinėje Sovietų Sąjungos teritorijoje. Jos, manoma, skirtos taikiniams Kinijoje.

— Libane toliau vyksta kovos tarp valdžios kariuomenės ir musulmonų milicijų.

— Specialus JAV pasiuntinys Donald Rumsfeld viešėjo Izraelyje ir Libane. Ketvirtadienį nuskrido į Siriją.

— JAV ambasadorius M. Armacost apdovanojo Laisvės medaliu pasitraukiantį ilgametį Filipinų užsienio reikalų ministerį Carlos Romulo. Jis buvo vienas iš Jungtinių Tautų steigėjų. Šiandien jam sukanka 85 metai.

— Lenkijos valdžia nutarė sumažinti maisto kainų pakėlimus iš numatytų 16 nuoš. iki 9 nuoš. Kainos greičiausia pakils vasario 1 d.

— Britanijos užsienio reikalų ministeris Geoffrey Howe lankėsi Saudi Arabijoje ir Sirijoje.

— Amerikos muitininkai gaudo amerikiečius prie Kanados sienos, nes jie iš Kanados bando parsivežti loterijos bilietus. Amerikiečiai išleidžia Kanadoje bilietams pirkti daug pinigų, tikėdamiesi laimėti 9 milijonus dolerių. Kiti suorganizuoja draugus Kanadoje ir jiems palieka savo pirktus bilietus.

Ragina mažinti atominę grėsmę

New Yorkas. — Kanados premjeras Pierre Trudeau oficialiai pasiūlė Jungtinių Tautų sekretoriui, kad branduolinės valstybės Jungtinių Tautų forume pradėtų pasitarimus dėl branduolinių ginklų sumažinimo. Jo nuomone, tokios derybos būtų svarbus žingsnis į taikingesnį pasaulį. Derybose turėtų dalyvauti: Amerika, Sovietų Sąjunga, Britanija, Prancūzija ir Kinija. Pagrindinė atsakomybė dėl branduolinės grėsmės žmonijai tenka Sovietų Sąjungai ir Amerikai, pasakė Trudeau.

Kinijos premjeras baigė derybas

Washingtonas. — Kinijos premjeras Zhao baigė pasitarimus Washingtone, pasirašė ekonominio bendradarbiavimo, mokslinių pasikeitimų sutartis. Numatyta, kad kovo mėn. Amerikoje lankysis Kinijos gynybos ministeris Zhang Aiping. Kovo 19 Pekine įvyks jungtinės Amerikos-Kinijos ekonomistų tarybos posėdis. Amerikos delegacijai vadovaus iždo sekretorius Donald Regan. Prezidentas Reaganas važiuos į Pekiną balandžio mėn.

Kinijos santykiai su Amerika niekad nebuvo tokie geri. Kalbėdamas apie Amerikos ryšius su Taivanu premjeras Zhao pasakė, kad jis supranta prezidento Reagano ištikimumą seniems draugams. Kinija irgi neužmiršta senų draugų, tačiau neriša tų draugysčių su tarpvalstybiniais santykiais.

Dar apie JAV ryšius su Vatikanu

Washingtonas. — Kaip jau rašyta, prezidentas Reaganas sausio 10 d. paskelbė, kad su Vatikano valstybe užmegzti diplomatiniai santykiai, kurių nebuvo nuo 1867 m. Kongresas tais metais, susirūpinęs naujos Italijos valstybės stiprinimu, atskirų kunigaikštysčių sujungimu, sustabdė lėšas JAV ambasadai Vatikane ir atšaukė tuometinį pasiuntinį Rufus King.

Praėjusį lapkričio mėnesį Indianos senatorius Richard Lugar, pats metodistas ir iš valstijos, kur nėra daug katalikų, įrašė papildymą prie įstatymo, kuris paskyrė lėšas valstybės departamentui. Papildyme lėšos skiriamos ir ambasadai Vatikane. Tuoj po to įstatymo patvirtinimo prezidentas jį pasirašė, o Kongresas išvažinėjo atostogų.

Sen. Lugar paaiškino spaudai, kad jis neseniai lankėsi Romoje, kalbėjo su prezidento pasiuntiniu Wilsonu, buvo priimtas popiežiaus. Jis pamatęs, kaip sunku Wilsonui dirbti diplomatinį darbą, neturint diplomato teisių ir privilegijų.

Vyriausybės žygio gynėjai nurodo, kad 106 pasaulio valstybės turi su Vatikanu diplomatinius ryšius. Prieš dvejus metus santykius užmezgė Britanija, nors karalius Henrikas VIII santykius buvo nutraukęs ir įsteigęs savo atskirą Bažnyčią.

Dabartinis asmeninis prezidento pasiuntinys praleidžia Vatikane apie 8 mėn. per metus, o du mėnesius gyvena savo ūkyje Kalifornijoje. Kaip ir daugelis buvusių pasiuntinių, Wilsonas kurį laiką gyveno Grand Hotel viešbutyje Romoje, tačiau vėliau išnuomavo nedidelę vilą iš Amerikos universiteto Romoje. Viename Romos pastate, tuoj prie Vatikano sienų, yra Wilsono įstaiga. Valstybės departamentas jau pareiškė, kad ir užmezgus diplomatinius ryšius, įstaiga liks ta pati, nors teks padidinti atstovybės tarnautojų skaičių. Naujos išlaidos būsiančios kuklios.

Kaip jau minėta, santykių užmezgimui atsirado nemenka opozicija. Sen. Ernest Hollings, Pietinės Karolinos demokratas ir kandidatas į prezidento nominaciją, pareiškė, kad jis, kaip senato lėšų komiteto narys, kovos, kad nebūtų paskirta lėšų Vatikano ambasadai. Įvairūs katalikų priešai, liberalai išreiškė savo opoziciją. Nacionalinėj Bažnyčių Taryboje yra 40 milijonų narių, baptistų grupėse — 26 mil., adventistų yra 3.7 mil. Šios grupės paskelbė savo priešiškumą santykių užmezgimui. Amerikos Žydų Kongreso direktorius rabinas Henry Siegman paaiškino, kad jo vedama organizacija gerbia popiežių už jo kovą prieš socialinį neteisingumą, jo žygius už žmogaus teises, tačiau laikosi tradicijos skirti Bažnyčią nuo Valstybės. Jo nuomone, Vatikano diplomatiniai ryšiai kaip tik ir pažeidžia šį konstitucinį principą.

Kai kurie komentatoriai prikiša Reaganui, kad jis siekia patraukti Amerikos katalikų balsus ateinančiuose rinkimuose. Nurodoma, kad katalikai Amerikoje linkę būti demokratais. Harris opinijos tyrinėjimai tvirtina, kad 1977 m. 50 nuoš. katalikų balsavo už demokratus kandidatus, o 15 nuoš. — už respublikonus. Praėjusiais metais padėtis kiek pasikeitė: 40 nuoš. katalikų vadino save demokratais, o 25 nuoš. — respublikonais.

Įdomu, kad patys Amerikos katalikai labai ramiai sutiko diplomatinių santykių užmezgimo žinią mano — nukentės iu veiklos laisvė. Vyskupai mėgsta skelbti laiškus, kur liečia politinius ir ekonominius klausimus. Bijoma, kad JAV vyriausybė gali per ambasadorių veikti į Vatikaną, kad vyskupų veikla viena ar kita kryptimi būtų stabdoma, įtaigojama.

Kai kurie katalikai bijo, kad pilni diplomatiniai ryšiai gali sukelti antikatalikiškumo bangą. Laikraščio „America" redaktorius kun. Joseph O'Hare nurodė, kad kai kurie katalikai Amerikoje sutiks šį prezidento žygį rezervuotai. Vyskupų konferencija pradėjo įsigyti nuosavo identiteto jausmą. Vatikano įtakos padidinimas paveiks tolimesnį to tautinio vyskupų identiteto vystymąsi.

Richard Viguerie, „The Conservative Digest" redaktorius, pasakė, jog administracija klysta teikdama pilną diplomatinį pripažinimą bet kuriai Bažnyčiai. Kaip katalikas aš labai gerbiu ir myliu popiežių, tačiau valstybė, kuriai jis vadovauja, yra ne iš šio pasaulio ir Amerikai nereikėtų elgtis, lyg ji būtų kitokia, pasakė redaktorus.

Senatorius Tsongas nekandidatuoja

Bostonas. — Massachusetts senatorius demokratas Paul Tsongas paskelbė, kad jis serga ir nekandidatuos ateinančiuose rinkimuose. Jis laimėjo senatoriaus vietą 1978 m., nugalėdamas vienintelį Amerikos juodą senatorių Edward Brooke. Sen. Tsongas pagarsėjo kaip liberalas. Į jo vietą atsirado daug kandidatų demokratų ir respublikonų. Šių tarpe kandidatu minimas Elliot Richardson, buvęs kelių prezidentų kabinetuose.

— Lenkijoje suimtas advokatas M. Biednarkiewicz, kuris laimėjo bylą dėl milicijos užmušto poetės Sadowskos 19 m. sūnaus. Advokato bute rasta „nelegalios literatūros".

— Izraelio kariuomenė vėl atidarė tiltus per Awali upę, nes jų uždarymas labai apsunkino jų valdomos Libano teritorijos gyventojų būklę. Izraelis tikrina sunkvežimius, nes su maisto produktais arabai įveža ginklų ir sprogmenų.

KALENDORIUS

Sausio 14 d.: Feliksas, Makrina, Laimis, Auksė.

Sausio 15 d.: Mauras, Sekundina, Dailius, Snieguolė.

Sausio 16 d.: Marcelis, Prisilė, Jovaras, Gedanė.

Sausio 17 d.: Sulpicijus, Loenilė, Dovainas, Vilda.

Saulė teka 7:17, leidžiasi 4:42.

ORAS

Debesuota, temperatūra dieną 25 l., naktį 15 l.

Iš Ateitininkų GYVENIMO

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

NAUJAI VADOVYBEI AF VAIRĄ PERDUODANT

Ateitininkų Federacijos Tarybos posėdis įvyko 1983 metų gruodžio mėn. 26 dieną Ateitininkų namuose Lemonte.

Pradėjome šv. Mišiomis, kurias laikė vysk. Vincentas Brizgys ir naujas Ateitininkų Federacijos dvasios vadas, kun. dr. Voldemaras Cukuras. Po šv. Mišių dr. A. Damušis, buvęs AF Tarybos pirmininkas, tarė įžanginį žodį. Buvęs Federacijos vadas Juozas Laučka tarė atsisveikinimo žodį. Jis padėkojo savo vadovybei ir kun. dr. K. Trimakui bei dr. A. Damušiui už jų nuoširdų darbą jo kadencijoje. J. Laučka priminė, kad Lietuvoje vadovybės pareigų perdavimo posėdyje buvęs Federacijos pirmininkas visados perduodavo plaktuką su ateitininkų ženkliuku naujam pirmininkui. Norėdamas šią tradiciją tęsti, J. Laučka įteikė plaktuką naujam Federacijos pirmininkui dr. Kaziui Pemkui. Dr. Pemkus pristatė savo naują valdybą:

Fed. vadas — dr. Kazys Pemkus;

Dvasios vadas — kun. dr. Valdemaras Cukuras;

Generalinė sekretorė — Grasilda Reinytė;

Sekretorė — dr. Danutė Saliklytė;

Iždininkas — Stasys Tamulionis;

"Ateities" žurnalo vyriausia redaktorė ir "Ateities" leidyklos direktorė — Stasė Petersonienė.

Atskirų sąjungų atstovai bus:

Ramunė Račkauskienė: jaunučių — jaunių sąjungos atstovė; Arūnas Pemkus — studentų sąjungos atstovas;

Sendraugių sąjungos atstovas dar nebuvo išrinktas.

Jonas Žadeikis, daugelį metų buvęs "Draugo" at-kų skyriaus redaktorium, sutiko ir toliau šį darbą tęsti. Adv. Saulius Kuprys bus teisių patarėjas.

Dr. Pemkus savo žodyje tarė, kad atskiros korporacijos turėtų atgaivinti savo veiklą. Dabar veikia tik "Gajos" ir "Giedros" korporacijos, o "Šatrijos" ir "Grandies" korporacijos veikia labai silpnai. Dr. Pemkus priminė, kad reikia pradėti ruoštis ateitininkų 75 jubiliejui.

Vyskupas V. Brizgys palaimino naują valdybą. Perskaityti sendraugių sąjungos pirmininko Jono Valukonio pasveikinimas ir sveikinimo laiškas iš Vatikano.

Po trumpos pertraukos įvyko Tarybos posėdis. Buvusios At-kų Federacijos valdybos veiklos apžvalgą atliko sekretorius Jonas Vaitkus. Šią valdybą sudarė:

Pirmininkas — Juozas Laučka;

Dvasios vadas a. a. kun. Stasys Yla;

Generalinis sekretorius — Linas Kojelis;

Iždininkė — Milda Čižiūnienė;

Sekretorius — Jonas Vaitkus;

Valdybos narys kultūriniams reikalams — Antanas Vaičiulaitis;

Referentai:

Sendraugių sąjungos — Pranas Baltakis;

Studentų sąjungos — Gundis Vaitkus;

Moksleivių sąjungos — Ofelija Baršketytė ir Daina Penkiūnaitė;

Jaunučių sąjungos — Ramunė Mikulionytė.

Šios valdybos didelis dėmesys buvo paskirtas palaikymui glaudžių ryšių su paskiromis sąjungomis ir tuo tikslu Federacijos vadas Juozas Laučka daug keliavo. Bandyta palaikyti artimus ryšius su užsienio ateitininkais. Atstovai buvo siunčiami į Braziliją pravesti vasaros stovyklas. Australiją aplankė kun. dr. K. Trimakas. Valdyba finansavo užsienio studentų dalyvavimą žiemos kursuose ir at-kų kongrese. Buvo išleista įvairios knygos: kun. Ylos "At-kų Vadovo" antroji laida, Jaunučių sąjungos vadovas, prof. Maceinos knyga "Asmuo ir istorija". Liko ir neužbaigtų darbų: išleisti prelato Kuraičio monografiją, išleisti ateitininkų istoriją ir įsteigti archyvą. Mirus kun. Ylai buvo įsteigtas kun. Stasio Ylos fondas. Šio fondo tikslas yra remti jaunuomenės veiklą. Šiuo metu fonde yra daugiau 8,000 dolerių.

Kitas pranešimas buvo apie Ateitininkų Federacijos Tarybos veiklą 1977 — 1983 m. laikotarpyje. Jaunimo veiklos programų paruošimo uždavinys buvo įvykdytas išleistomis knygomis jaunučiams ir studentams ir vasaros stovyklos gairėmis ir bendra informacija. Moksleiviams programa dar neišleista. Leidinių serijos leidėjo dr. Algio Norvilo pastangomis knyga "Asmuo ir istorija", prof. dr. Maceinos parašyta jau išėjo iš spaudos. Šiuo metu yra spausdinama kun. dr. Paškaus knyga "Asmuo ir laisvė" ir prof. dr. Kęstutis Skrupskelis ruošia filosofinę temą "Rojus žemėje, utopinės galvosenos kritika". Specialūs kursai paruošti vadovus jaunimo stovykloms yra jau vykdomi jaunųjų ateitininkų sąjungoje.

Taryba siūlė, kad visose ateitininkų gyvenamose vietovėse reikia suorganizuoti vietovių tarybas, kurių uždavinys būtų paruošimas metinio veiklos plano. Tą tarybą sudarytų vietovės sendraugių valdyba, studentų ir moksleivių kuopų pirmininkai, jaunimo globėjai, dvasios vadai ir tėvų komiteto atstovai. Vidurinio kartos telkimą jaunimo auklėjimui bei bendrinės ateitininkų veiklos tikslams atliko Jonas Pabedinskas, kurio iniciatyva jau buvo suorganizuoti keturi simpoziumai. Tuo klausimu platų pasiūlymą atsiuntė Gabija Petrauskienė.

Taryba skatina ateitininkiją įsijungti į pagalbą žmogaus teisių gynėjams okupuotoje Lietuvoje. Laiškais ir siuntiniais jaunimas gali palaikyti gyvą ryšį su lietuviais sąžinės kaliniais. Kuopelės turi angažuotis globoti kurį nors lietuvį kalinį. Reikia stengtis supažindinti laisvąjį pasaulį su pavergtųjų lietuvių kančiomis.

Tarybos narių asmeninės iniciatyvos darbų buvo nemažai. Kun. dr. Kęstutis Trimakas šalia intensyvaus "Ateities" redagavimo darbo dažnai pokalbiais su studentija bei sendraugiais nagrinėjo dvasios atnaujinimo mintis, Amerikoje ir Australijoje. Sesuo Margarita Bareikaitė ėmėsi iniciatyvos burti jaunimo globėjus Rytuose. A. a. kun. Stasys Yla ištvermingai organizavo ir vedė moksleivių žiemos bei rudens kursus. Kun. Juozas Šeškevičius Brazilijoje įkūrė jaunimo stovyklą ir suorganizavo ateitininkiškąją jaunuomenę. Vytautas Šoliūnas skyrė daug energijos ir laiko sendraugių vasaros stovyklos organizavimui.

Juozas Polikaitis šalia sunkaus "Ateities" administravimo darbo rado laiko jaunųjų ateitininkų stovyklos vadovavimui. Dr. Damušio iniciatyva studentams ateitininkams, vykstantiems į Jaunimo Kongresą, pasiųstas specialus laiškas.

Po pranešimų vyko AF Tarybos pirmininko rinkimai. Juozas Polikaitis buvo išrinktas pirmininku. Taryba tada patvirtino naują AF valdybą. Posėdis baigėsi ateitininkų himnu.

Dr. Danutė Saliklytė

Po iškilmingo kun. St. Ylos mirties paminėjimo Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje. Iš k.: sendr. pirm. Jonas Motiejūnas, pianistė Raimonda Apeikytė, solistė Vita Polikaitytė-Vilkienė, skaitytojos Gailė Radvenytė ir Milda Palubinskaitė, pranešėja Rita Bureikaitė, skait. Rima Navickaitė ir paskaitininkė rašytoja Alė Rūta-Arbienė. Trūksta kun. dr. Algirdo Olšausko, Tolando Petraičio ir Aido Palubinsko.

Nuotr. O. Motiejūnienės

Ateitininkų Federacijos vadovybės pareigų perdavimo-perėmimo posėdžio dalyviai.

Nuotr. J.Kuprio

VOKIETIJOS ATEITININKAI

— Trisdešimtosios Europos lietuviškųjų studijų savaitės metu Augsburge įvyko Vokietijos sendraugių ateitininkų metinis susirinkimas. Dalyvavo 17 ateitininkų, kurie išrinko naują valdybą.

— Naujosios sendraugių valdybos posėdis įvyko Vasario 16 gimnazijoje lapkričio 16 d. Pareigomis pasiskirstyta: pirmininkė Marija Dambriūnaitė-Šmitienė, sekretorė Marytė Balaišytė (Moksleivių atstovė), iždininkė Paulina Ivinskienė ir nariai kun. Antanas Bunga bei dr. Jonas Norkaitis.

— Pramatyta: šių metų balandžio 7-8 dienomis suruošti Vokietijos ateitininkų šventę Bad Woersishöfene su paskaitom, moksleivių programėle, įžodžiu ir t.t. šv. Kazimiero jubiliejaus proga. Kvietimai bus išsiuntinėti pavasarį.

— Ateitininkų Federacijos rinkimai vyko nuo lapkričio 15 iki gruodžio 3 dienos. Buvo renkamas Federacijos vadas, penkiolika Federacijos Tarybos narių ir kontrolės komisija.

— Vasario 16 gimnazijos vysk. Motiejaus Valančiaus moksleivių ateitininkų kuopa turi 8 narius. Tai bene viena iš įdomiausių moksleivių kuopų, nes jai priklauso mokiniai iš Brazilijos, JAV-bių, Kanados, Mali ir Vokietijos, tarp kurių yra ir neseniai iš Lietuvos atvykusių. Šių mokslo metų ateitininkų programa rūpinasi trys moksleivės — Marytė Balaišytė (Kanada), Erina Seidlerytė, (Vokietija) ir Laima Sruoginytė (JAV). Kuopą globoja mokytoja M. Šmitienė, jai padeda mokytoja Daiva Markelytė. Dvasios vadas yra kun. J. Dėdinas. Vėlinių išvakarėse gimnazijos gyventojai ir Huettenfeldo lietuviai susirinko kaimo bažnytėlėje šv. Mišių. Į pamaldas aktyviai įsijungė gimnazijos ateitininkai skaitymais ir giesmėm. Kapinėse kun. J. Dėdinas su moksleiviais pravedė susikaupimo valandėlę. Lapkričio 20 d. pamaldų metu moksleiviai suvaidino šešis vaizdelius iš Kristaus gyvenimo Kristaus karaliaus šventės proga. Lapkričio 27 d. ateitininkų kuopelė pravedė gimnazistams advento vakarą su giesmėm, eilėraščiais ir skaitiniais.

— Ateitininkų Šalpos Fondas (JAV-bėse) paskyrė Vasario 16 gimnazijos mokinei Laimai Sruoginytei stipendiją.

— Vokietijos ateitininkai liūdi netekę savo nario prel. dr. Jono Avižos, kuris iškeliavo amžinybėn pereitų metų spalio 17 d. Laidotuvėse dalyvavo gausus būrelis ateitininkų. Ateitininkų vardu kapinėse atsisveikino dr. K. Čeginskas.

M. Šm.

KĘSTUTIEČIŲ DĖMESIUI

Sekmadienį, sausio 29 d., 3 val. p.p. Jaunimo centre mūsų dvasios vadui kun. Vytautui Bagdanavičiui ruošiamas pagerbimas jo 75 m. amžiaus sukakties proga. Broliai, pasistenkime tame minėjime dalyvauti. Negavę pakvietimų galės jų gauti prie įėjimo.

Fortiter Constanter,

inž. K. Pabedinskas

KARALIAUS MINDAUGO KUOPOS SUSIRINKIMAS

Gruodžio 10 d., šeštadienį, po lituanistinės mokyklos Detroito moksleiviai at-kai susirinko Duobų namuose. Apsupę virtuvės stalą skaniai valgėme Vidos iškeptas dešreles ir kitus skanumynus. Pasisotinę patogiai susėdome salone. Susirinkimą pradėjome malda. Laura Gražulytė perskaitė praėjusio susirinkimo protokolą ir kelis pranešimus. Padėkos dienos kursų įspūdžius ie dienotvarkę įdomiai papasakojo Vytas Rugienius, Linas Udrys ir Andrius Gražulis. Į susirinkimą atvyko viešnia — Rūta Giedraitytė-Mikulionienė. Ji papasakojo apie jos darbą Texas valstijoje mokant meksikiečius. Kalbėjo apie savo nusivylimus ir pasisekimus. Jai baigus kalbą, susidomėję kėlėm įvairius klausimus. Artėjant susirinkimo galui globėja Jankauskienė perskaitė kelias ištraukas ir kun. Ylos "Kalėdų prasmė". Baigėme malda.

Nz

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS – 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates $50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $50.00 Foreign countries $50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$50.00	$30.00	$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	$50.00	$30.00	$20.00
Užsienyje	$50.00	$30.00	$20.00
Kitur — Amerikoje	$50.00	$30.00	$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	$30.00	$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambint 436-5566

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val.: pirm. ir penkt. 12—5; antr. ir ketv. 12—6:30; šešt. tik susitarus.

DR. EDMUNDAS VIŽINAS
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

DR. JONAS MAŽEIKA
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380.
Valandos pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. 735-4477; Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12—6 o—8. antr. 12—o. penkt. 10—12; 1—o.

DR. VILIUS MIKAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 East 127 St., Lemont, Ill.
1 mylia į vakarus nuo Ateitininkų namų
Tel. 257-2265
Val. pagal susitarimą.

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Juozo Meškausko ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 852-0889
Val.: pirm., antr, ketv ir penkt. 3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKŠTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 361-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Kazimieriniai metai —

KO IŠ JŲ LAUKIAME

Tautoje garbinami šventieji yra dvasiniai herojai, kurie savita šviesa nušviečia žmonių gyvenimus. Jie ne visuomet vaizduojami tokie, kokie buvo savo gyvenime žemėje, bet kokie jie laikomi širdyse, mintyse, kaip jais sekama ir kaip į juos žiūrima. Bet jie pasidaro tartum įnamiai, nuolat į juos kreipiantis pagalbos, užtarimo ir globos. Parapijose, kurios sugeba parodyti kokį šventąjį gyvesnį ir artimesnį žmonių dvasiai, parapiečiai pasidaro lyg panašūs į tą šventąjį, nors jis ir laikomas žmogiškesniu, negu iš tikrųjų siekia jo šventumas ir jo tikri biografiniai bruožai. Tokie šventieji pasidaro parapijos ankstesni gyventojai, kuriais sekama, nors ir pridedant jiems savo minčių ir norų bruožus.

Lietuvių tautoje buvo nuo seno garbinami tokie, kaip šventas Antanas, šv. Jonas Nepomukas, šv. Jurgis ir daug kitų. Jie nieko bendro neturėjo su Lietuva, gal apie Lietuvą nė nežinojo. Bet jie buvo taip artimi, taip įsigyvenę lietuvių širdyse, kad be jų būtų buvęs tuštesnis tikėjimas, švenčių šventimas, juo labiau iškilmingos procesijos, atlaidų išoriniai pasireiškimai.

Šv. Kazimieras daugelyje Lietuvos vietovių buvo garbinamas kaip savas, kaip lietuvis, kaip Lietuvos karalaitis. Jis buvo tartum giminė, kuris išėjęs iš savųjų tarpo ir grįžo pas savuosius, tik jau nauju spindėjimu, kartais legendiniais pasakojimais, kartais sužmogintas, o kartais iškeliamas kaip nežmogiška būtybė aukščiau žmogiško gyvenimo ir žmogiškų troškimų. Kai kuriais atvejais jis net formavo lietuvišką charakterį savo įtaka — religine ir tautine. Dėlto teisingai "Tėviškės Žiburiai" (1984.1.5) pabrėžia, kad šv. Kazimiero "sukatis yra plačios skalės, apimanti abi plotmes — religinę ir tautinę". Iš šv. Kazimiero metų to galime ir laukti — jie turi pažadinti didesnį šventojo, lietuviams įtakos dariusio, dvasinį ir tautinį palikimą.

*

Nežinančiam istorijos, vykusios prieš daugiau kaip 500 metų, šv. Kazimieras atrodo tik silpnas jaunikaitis, palieges asketiškai nusiteikęs, nuo žmonių ir valstybės viršūnių, nors ir karališkuose rūmuose gimęs, atitrūkęs ir valstybės reikalais nesirūpinęs. Iš tikrųjų jis gyveno to laiko gyvenimą, išgyveno savo trumpame 26 metų laikotarpyje visus sunkumus, valstybinius rūpesčius, laimėjimus ir pralaimėjimus. Jo tėvas — Jogailos ir Alšėnaitės sūnus. Jo motina — austrė, bet taip pat savyje turėjusi lietuviško kraujo. Bet tautybė anuo metu buvo skirtingai suprantama, todėl ne tautybė jį skatino dirbti lietuvių tautai ir Lietuvai, o karališkas uždavinys, kai jis buvo skirtas savo tėvui atstovauti Lietuvos reikaluose.

Negalima sakyti, kad rūpesčiai Lietuvos reikalais padarė jį šventu. Jo nusiteikimas visuomet vykdyti Dievo valią pagal savo išauklėjimą ir supratimą katalikiškai gyventi, tiesai tarnauti, save laikyti tik Dievo atstovu žemiškuose valstybės reikaluose yra jo šventumo pagrindas. Ir jo rūpestis Lietuva ir lietuviais kilo iš jo pareigų, bet jų vykdymas buvo noras atlikti saviesiems, kuriems jis buvo skirtas, pareigas iki herojiškumo, iki aukščiausio pasiaukojimo, nepaisant savo ligos, tuomet nepagydomos džiovos, atmetant net to meto klaidingus mediciniškus patarimus — vesti žmoną ir su ją gyvenant išsaugoti savo gyvybę.

Jei Lietuvos liaudis ir nežinojo istorinių šv. Kazimiero laikų aplinkybių, tai žinojo didikai, kurie jau buvo apsišvietę ir suprato jaunojo karalaičio auką, atsidavimą savo pareigoms, tarnaujant savo pavaldiniams ir tuo atliekant sau skirtas pareigas. Lietuviai pirmieji jį pradėjo gerbti kaip herojų, garbinti kaip šventąjį, rodyti net dar krikščioniškai neįsisąmoninusiai tautai savo karalaitį sektinu pavyzdžiu. Prie jo karsto Vilniuje jau buvo meldžiamasi kaip prie šventojo net tada, kai jis dar nebuvo Bažnyčios pripažintas šventuoju, juo labiau tada, kai jis buvo leistas garbinti kaip šventasis.

*

Lietuvių tautai šiuo metu šventojo Kazimiero labiau reikia, negu praeityje. Tauta dabar veda neužbaigiamą ir žūtbūtinę kovą prieš rusiškąjį okupantą. Teisingai išreiškia Bradūnas "Drauge" (1984.1.7., antroji dalis) savo pasikalbėjime apie operą-misteriją, kuri bus statoma Toronte rugsėjo 1-2 d. lietuvių kongrese šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakčiai paminėti. Jis sako, kad "tam tikru laiku ir tam tikrose aplinkybėse tiek pavieniam žmogui, tiek visai tautai neužtenka vien tik žemiškos realybės, bet reikia ir šventumo, reikia to Dux Magnus (Didžiojo Vado), kuris rodytų kelią ir kuriuo būtų galima pasitikėti dvasinio ir istorinio lūžio sutemose".

Didesnes sutemas mūsų tauta vargu yra išgyvenusi, kaip išgyvena dabartyje, kurioje reikia ir drąsos, ir pasiaukojimo iki herojiškumo, ir kantrybės, ir sumanumo ir nepalaužiamos vilties, kad pro tas sutemas kada nors praeitų saulės spinduliai — dvasiniai ir tautiniai, tiesos ir meilės, laisvės ir valstybinio nepriklausomumo. Ir kazimieriniai metai turi suždinti ilgesį to šventumo, kuriuo pasižymėjo šv. Kazimieras, Lietuvos karalaitis ir sosto atstovas, ir to tautinio ryžto, kuriuo šv. Kazimieras gyveno, atlikdamas savo pareigas iki gyvybės netekimo — ankstyvos mirties.

Išeivija rengiasi minėti visais jai galimais būdais — religiniu iškilmingu minėjimu Romoje, krikščionybės centre, knygų išleidimu ir dar kitaip minėdami šią sukaktį didesnėse ar mažesnėse lietuvių gyvenvietėse. Jei į Romą ir negalės masiškai suvažiuoti ir parodyti ištikimumą savo dangiškam globėjui, tai mažesniuose būreliuose paskirose vietovėse galės nuoširdžiau jį paminėti, jį pažinti ir juo pasitikėti, kaip šventuoju ir kaip savo tautos ir valstybės herojum. Juo labiau turi uždegti dideliam religiniam ir tautiniam pasiryžimo atnaujinimui Toronte įvykstantis kongresas, kuriame pasirodys mūsų tautinis ir religinis entuziazmas. To ir laukiame sužadinant Šv. Kazimiero metuose.

Pr. Gr.

Tikėjimas yra paveldėjimas energingųjų, didžiadvasių, pažangiųjų asmenybių; netikėjimas — savybė silpnų, siaurų, į save susikoncentravusių žmonių.

J. W. Goethe

Žmogus tuomet tegali būti naudingas savo tėvynei, jei yra išaugęs iš savo tautos kultūros. Svetimų kultūrų turtai, renkami jo iš visur, turi lyg grūdai kristi į savą žemę.

M. Pečkauskaitė

DAINAVOS STOVYKLA JAUNIMUI

Visuomenės parama ir aukos

R. KRIAUČIŪNAS

1983-jų metų pradžioje Dievo Apvaizdos parapijos salėje Southfielde prie Detroito buvo surengta po stogu gegužinė, sutelkusi gražų būrį rėmėjų ir palikusi apčiuopiamo pelno. Tai Stasio Garliausko ir jo kolektyvo iniciatyvos ir darbo pastangų rezultatas. Gegužinės metu Albina Lingienė įteikė savo tūkstančio dolerių auką, tapdama dosniausia tų metų rėmėja. Pavasarį pravestas matracų užpirkimo vajus apmokėjo didesnę dalį naujo inventoriaus išlaidų. Lietuvių Fondas, apsvarstęs Dainavos prašymą, jai paskyrė tūkstančio dolerių paramą. Švietimo taryba jos pirmininko Jono Kavaliūno pastangomis Dainavos knygynui dovanojo Švietimo tarybos išleistų leidinių komplektą. Jau minėta anksčiau apie jaunųjų ateitininkų bei fronto bičiulių lėšomis padarytus pagerinimus. Dainava nuoširdžiai įvertina visas šias pastangas ir aukas.

Ką atlikome

Birutės Bublienės rūpesčiu buvo sutelkti du Dainavos rėmėjų komitetai — Chicagoje ir Clevelande. Chicagos grupė, vadovaujama energingos dr. Austės Vygantienės, Pasaulio Lietuvių dienų išvakarėse suruošė puikiai pavykusį jaunimo karnavalą. Per jį ir prieš buvo pravesti laimėjimai, atnešę stambią paramą Dainavai. Tiek iniciatoriai, tiek ir savo vaikus atvežę tėvai lietuviškam atžalynui suteikė progą pažaisti, savo talentus parodyti, tėvams pabendrauti. Sutelkta parama nukreipta Dainavos remontams. Didelis ačiū iniciatoriams ir visuomenei!

Liepos 17 dieną įvyko Dainavos metinė šventė pačioje Dainavoje. Jos paruošiamiesiems ir pravedimo darbams vadovavo direktorių tarybos narys Leonas Petronis. Jam padėjo tam reikalui sutelkta talka. Šventė buvo pradėta šventomis Mišiomis, kurias atnašavo ir uždegantį pamokslą pasakė Lansing vyskupas Kenneth Povich. Mišioms pasibaigus, bet miniai dar neišsiskirsčius, buvo sugiedota "Ilgiausių metų!" dr. Adolfui Damušiui, neseniai atšventusiam septyniasdešimt penkerių metų sukaktį. Pietų metu, dalyvaujant vyskupui ir kitiems garbės svečiams, "Dainavos Aidai" atliko programėlę. Dainavos Aidai — tai Arūno ir Rūtos Udrių atžalynas "ansamblis", jau spėjęs gastroliuoti didesnėse lietuvių kolonijose. Pats gausių svečių svečiavimasis ir vaišinimasis vyko svetainės prieglobstyje. Praūžusi audra visus kuriam laikui po stogu sutelkė. Nuotaika liko gera. Liko ir pajamų Dainavai. Šventės išvakarėse vyko metinis rėmėjų suvažiavimas, kuriam pirmininkavo dr. A. Damušis. Pats suvažiavimas, kaip ir prieš jį turėtas direktorių tarybos posėdis, vyko darniai ir sklandžiai.

Jau vasarai pasibaigus per Reginą Šilgalienę iš Clevelando gautas stambus čekis. Tai Clevelando globos komiteto sutelkta parama. Pradžioje komitetui vadovavo Vitas Sirgėdas. Jam išvažiavus, komitetas persiorganizavo ir jo pirmininku tapo dr. Marius Laniauskas. Regina Šilgalienė yra sekretorė, o nariai yra Nijolė Balčiūnienė, Vladas Čyvas, Viktoras Palūnas, Vacys Ročiūnas ir Aldona Zorskienė. Šis komitetas yra tarsi gyvas paminklas a. a. Simanui Laniauskui, daugelį metų vadovavusiam tokiam pat komitetui tame pačiame Clevelande. Nuoširdi padėka tiek komitetui, tiek jo darbą rėmusiems.

Metų eigoje parašyta daug laiškų įvairiais visuomeniniais bei organizaciniais reikalais — daugiau kaip šeši šimtai. Gauta apie šimtas. Buvo pasveikintas Jaunimo centras jo sidabrinės sukakties proga. Įdėtas sveikinimas Antrųjų lietuvių dienų proga Dainų šventės programos leidinyje. Dalyvauta Damušių išleistuvėse Detroite, o vėliau Dainavai buvo atstovaujama jų priimtuvėse Chicagoje. Apsilankyta Dainavos kaimynų Pilėnų Joninėse. Vienai Dainavos apylinkės šeimai išversta apie 40 laiškų, nes, šeimos tėvui mirus, likę vaikai nenorėjo lietuviškų laiškų pundelio iš Argentinos išmesti, nežinodami, kas buvo rašyta. Pasirūpinta duoti pranešimą ALRKF suvažiavime Chicagoje. Patį pranešimą padarė pirmasis direktorių tarybos vicepirmininkas Bronius Polikaitis. Raštu pasveikinti įvairias sukaktis švenčią visuomenininkai, Dainavos rėmėjai. Neapseita ir be užuojautų, vienam ar kitam amžinybėn iškeliavus. Dainavos korespondencijomis bei pranešimais spaudai bei per radi-

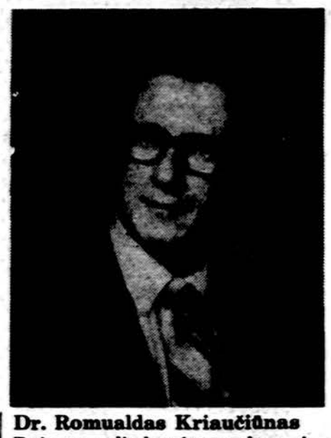

Dr. Romualdas Kriaučiūnas
Dainavos direktorių tarybos pirmininkas

ją daug rūpinasi Stasys Garliauskas.

Direktorių tarybos bei administracijos reikalai

Prieš kurį laiką atsistatydinus ilgamečiam tarybos dvasios vadui kun. V. Dabušiui, pastangos užkišti susidariusią spragą pavyko. Savo sutikimą davė kun. Alfonsas Babonas, Šv. Antano parapijos klebonas Detroite. "Gajos" korporacijos atstovui Šauliui atsistatydinus, jo vieton paskirtas dr. Vytautas Majauskas. Su šių metų rėmėjų suvažiavimu vasarą baigiasi šešių rinktų tarybos narių kadencija. Su tuo suvažiavimu baigiasi ir dabartinio direktorių tarybos pirmininko trejų metų kadencija. Jau dabar laikas Dainava besirūpinantiems kalbinti kandidatus, pramatyti asmenis, kurie tęstų taip svarbų ir prasmingą darbą.

Rūpinantis stovyklavietės gerove, buvo sudaryta statuto peržiūrėjimo komisija, kuriai vadovauja tarybos narė Janina Udrienė. Norima turimą statutą "atšviežinti", kad jis ir toliau galėtų likti teisiniu pagrindu Dainavos reikalų sprendime. Komisijos darbas jau pradėtas, bet dar nebaigtas. Statutiniai keitimai turi būti atliekami apgalvotai, atsižvelgiant į praeities praktiką bei dabarties reikalavimus.

Su vasaros sezonu įsigalios ir nauji Michigano valstijos reikalavimai jaunimo stovykloms. Šie pakeitimai projekto forma jau buvo žinomi porą metų. Kaip nauji reikalavimai palies Dainavos kasdienybę, sunku numatyti. Nors staigmenų ir nesitikim, daug kas priklauso ne tik nuo rašytų taisyklių, bet ir nuo pačių inspektorių. O jų Dainavoje kasmet bent keturi pasirodo: viešosios sveikatos, žemės ūkio, priešgaisrinės apsaugos ir visuomeninės gerovės Department of Social Services. Su kiekvienais metais vis svarbiau stovyklaujančioms grupėms būti kruopščiai susipažinus su jiems Dainavos administracijos parūpinta informacija. Stovyklaujančios grupės atsakingos Dainavos administracijai, o Dainava yra tiesiogiai atsakinga valdžios organams. Kad kai kurie reikalai taip svarbūs leidimo stovyklai gavime užmarštin neužsimestų, su šiais metais stovyklaujančios grupės ir Dainava susitars raštiškai dėl stovyklos naudojimo sąlygų bei apimties. Sutarties projektas, paryškinąs stovyklaujančių grupių pareigas ir atsakomybę, buvo visoms stovyklavusioms grupėms pasiųstas susipažinimui bei komentarams. Visi gauti atsiliepimai buvo pozityvūs.

Rimties valandėlei

PASAULIO PABAIGA IR ŽMOGUS

Prancūzas Dubarle neseniai įrodinėjo, kad laimėjimai ir atradimai branduolinės energijos srityje vis tik nesuteiks žmogui fizinių priemonių sunaikinti visą žmonių giminę. Net ir atominio karo atveju, mokslininkų nuomone, vis tik dalis žmonių išliks, tad negalima tvirtinti, jog atominis karas sunaikinsiąs visą žmoniją.

Daugelis mūsų laikų rimtų mokslininkų sako: jei yra tikra, kad žemė susiformavo prieš milijonus metų, o žmogus pasirodė žemėje prieš 500,000 metų, tai galima spėti, kad maždaug tiek pat laiko reikės žemės ir žmogaus išnykimui visatoje.

Taigi vieniems pasaulio pabaiga jau yra netolima, kitiems — ji dar labai tolima, už daugybės milijonų metų. Tikro nieko negalima žinoti, nes pasaulio pabaiga yra vieno Dievo Kūrėjo plane, kuris mums lieka nežinomas. Kristus ne vieną kartą yra įspėjęs nedaryti jokių konjunktūrų, spėliojimų, nes paskutinės pasaulio dienos niekas nežino, net dangaus angelai, o tik vienas dangaus ir žemės Kūrėjas Tėvas.

Kai Kristus kartą nupiešė Jeruzalės šventyklos sunaikinimą, apaštalams atrodė, kad tai bus jau pasaulio pabaigoje. Dėl to jie paklausė: "Pasakyk mums, kada tai įvyks? Ir koks tavo atėjimo ir pasaulio pabaigos ženklas? (Mat. 24,3). Jėzus atsakė, kad tarp Jeruzalės sunaikinimo ir pasaulio pabaigos bus dar ilgas periodas: bus karų, maro, bado, žemės drebėjimų, persekiojimų, herezijų, daugelio tikėjimas atšals, daugelis bus klaidų skelbėjų suvedžioti. Evangelija bus paskelbta visoms tautoms, ir tik tada ateis galas (Plg. Mat. 24,7-14).

Bet ir tokia, kad ir konkreti nuoroda, vis dar liko bendrinė. Bet štai jau konkretesni ženklai: "Netrukus po tų nelaimių dienų aptems saulė, mėnulis praras spindėjimą, žvaigždės kris iš dangaus ir dangaus galybės bus sukrėstos" (Mat. 24,29). Šv. Petras antrajame savo laiške pirmiesiems krikščionims, polemizuodamas su kai kuriais skeptikais ir netikinčiais į antrąjį Kristaus atėjimą, pavartoja terminologiją, kuri yra panaši į mūsų atominį amžių. Jis rašo: "O Viešpaties diena ateis, kaip vagis. Tuomet dangūs praeis su smarkiu ūžesiu, elementai sudegs ir suskils, ir žemė su savo kūriniais sudegs" (Petr. II, 3, 10).

Iš viso to galima padaryti tik vieną išvadą: pabaiga priklauso nuo Dievo plano, nuo jo valios. Šv. Petras veda paralelę tarp pirmojo žmonijos sunaikinimo — visuotinojo tvano ir galutinio pasaulio galo. Lygiai ir Kristus vartoja šį palyginimą su tvanu, kurį Dievas leido žmonių nubaudimui dėl jų visuotinio sugedimo.

Tačiau nėra negalima, kad pasaulio pabaigai įvykdyti Dievas gali pasinaudoti instrumentalinėmis priežastimis, pasilikdamas sau pilną laisvę dėl pasaulio pabaigos laiko ir būdo, bet lygiai už pasaulio pabaigą gali būti atsakingas žmogus individualiai arba kolektyviai. Tai atrodė absurdiška prieš branduolinės energijos atradimą. Šiandien tai jau nėra absurdas.

Pop. Pijus XII vienoje 1943 metų kalboje Popiežiškosios Mokslų akademijos nariams įspėjo atsakinguosius mokslininkus, kurie pagal Max Plancko apskaičiavimus gali sudaryti pavojų katastrofos, kuri paliestų visą žemės rutulį, jei būtų atpalaiduota branduolinė energija ir toliau jau nebesukontroliuojama dėl iš eilės sekančių atomo pasidalinimų arba sproginėjimų. Tokią pasaulio pabaigą gali sukurti pats žmogus ir už tai jis būtų atsakingas.

J. V.

TEN GIMĖ, AUGO DR. JONAS BASANAVIČIUS

JUOZAS RUDZEVIČIUS

5

Bažnytėlės buvo įsteigtos valdiškose žemėse ir gausiai aprūpintos, kad galėtų visus bažnytinius patarnavimus žmonėms teikti nemokamai. Valdovai pasiliko teisę reikalauti ir apie 100-150 metų reikalavo, kad skiriami kunigai mokėtų lietuviškai kalbėti. Tai buvo daroma gal ne tiek tautiniais sumetimais, kiek stengiantis iš Prūsijos plintančiam, lietuvių kalba skelbiamam, evangelikų liuteronų tikėjimui atsverti.

Šešiolikto amžiaus viduryje su pirmomis bažnytėlėmis šioje Sūduvos dalyje prasidėjo praktiškas krikščionybės įvedimas, kai anoje pusėje Nemuno, Vilniaus ir Žemaitijos vyskupystėse, tai prasidėjo apie 100 m. anksčiau. Bet ir čia XVI a. dar daug žmonių laikėsi senojo tikėjimo. Vatikano pasiuntinys — revizorius A. Cumuleus 1595 m. rašė, kad Vilniaus vyskupystėje gyventojai apie krikščionybę kuone nieko nežino. Sekant kronininku M. Stryjkovskiu, buvusiu Varnių kanauninku, XVI a. panaši krikščionybės būklė buvusi ir Žemaitijoje. Bartininkų-Virbalio srities žmonių krikščioniškumą, atrodo, dar tiksliau nusako už kelių, keliolikos kilometrų prasidedančios Prūsų-Mažosios Lietuvos kunigų ir kiti raštai.

Prūsijos kunigaikštis Jurgis Fridrikas, susirūpinęs menku žmonių pamaldumu, 1578 m. lietuviškai rašytame įsakyme prigrasinęs ir Sūduvos pasienyje (Pilkalnių, Lazdynų, Kraupiškių, Širvintos valsčiuose) gyvenančius "parafijanus" įvairiausiomis bausmėmis, įsakė, "idant nog meldima balvanu alba stabu atstatu, žalinėjimus arlba žinavimus atmestu, šventa nedele ir kitas šventes pilnai ir nabažnai švestu"...Ten pat jis grasino bei graudino ir savo tarnautojus, valsčių šaltyšius (viršaičius), pakamorus ir raitmanus, kad šie nemėgsta bažnyčių lankyti ir prieš bažnyčią "biaurei bliusnidami kalba".

Dar prieš 30 metų Ragainės klebonas Martynas Mažvydas, siekdamas gerais žodžiais žmones nuo senojo tikėjimo atitraukti, lietuvių kalba parašė ir 1547 m. Karaliaučiuje išleido pirmąją lietuvių kalba knygą-katekizmą "Catechismusa Prasty szadei(...)" (Visų pateikiamų išrašų buvęs raidynas, čia pakeistas dabar vartojamu).

Pastorius lietuviams skirtoje eiliuotoje įžangoje, pasveikinęs Lietuvą: "Garsioji Lietuva, didžiu vadu laiminga auklėtoja", moko žmones, kad senieji stabmeldiški dievai, deivės bei aitvarai žmones "ing peklas ugni veikiau gal istumti", o visa gera tik iš Dievo gali gauti, todėl ragino — "Šita maksla visy linksmai perimkiet":

Kaukus Žempatis ir lauksargus pameskiet
Visas velnuvas deives apleiskiet.
Tos deives negal iums neka giera doti,
Bet tur vysus amžinai prapuldinty.

Ir toliau sunkiais žodžiais graudina, kad iš šimto žmonių nė vieno negalėtų rasti, kuris poterius, Dievo įsakymus mokėtų ar ką nors apie sielos išganymą žinotų. Ir po 40 metų pastorius J. Bretkūnas 1591 m. išleistoje "Postillėje" šaukė žmones prie Dievo: "Mesk gi, miela Lietuva melstiesi Kaukus, Aitvara, Žemaičius (=Žempačius) alba kitas deives ir mirusius šventosios, dar melskiesi vieno Dievo, tevo musu Viešpaties Jesaus Kristaus".

Todėl ir Bartininkų-Virbalio srities žmones per daug kaltinti netiktų, kad jie bažnytėlių lankyti nemėgo, kad dalis dar senojo tikėjimo tradicijomis gyveno. Nežiūrint kunigų raginimo, žmonių pamaldumas ir 50 metų nuo bažnytėlių įsteigimo praėjus buvo nepatenkinamas. Tada karalienė Ona per Virbalio bažnyčią įsakė (1595 m.) už pamaldų nelankymą ponus ir žmones bausti pinigine bauda, o nepasitaisiusius-bausti vis didesnėmis baudomis. Bet bent 100-150 metų š. Sūduvoje sava lietuvių kalba skelbiama katalikybė per tą laiką su meile įaugo žmonių sąmonėje, kaip savita lietuvių, gimtosios kalbos religija. Lietuvių kalbos tradicijos katalikybėje turėjo žymios teigiamos įtakos Sūduvos lietuviškumui.

Anuo laikotarpiu gyvenusių žmonių pora kapų po apie 250-300 metų buvo atidengta Bartininkų šventoriuje, 1865 m. kasant bažnyčios bokštams pamatus. Viename kape aptiktas surūdijęs kirvis, kitame—artipilnis butelis degtinės. Senuose kapuose butelių su degtine (dažniau randamos buvo įdėtos pypkės) pasitaikė atkasti Višakio Rūdoje, Padovinyje, Gudeliuose bei kitose gyvenvietėse.

Balbieriškyje atidengtose senojo piliakalnio kapinėse kai kurių vyrų kapuose buvo po peilį ir galąstuvą. Kai kuriuose moterių kapuose įkapės buvo turtingesnės: čia buvo žalvarinių žiedų, auskarų, prie juosmens po peilį, rečiau po piniginę su monetomis.

Aiškinama, kad peiliai buvę įdedami apsiginti nuo piktųjų dvasių — "pykulių", o pinigai — atsiteisti keltininkui perkėlusiam per upę, keliaujant į vėlių kalnelį. Iš įkapių nustatyta, kad šie kapai buvo iš XVI a. Šio laikotarpio atgarsių buvo išlikę iki mūsų laikų. Atsimename, kai Lietuvoje, būdavo, vyresnio amžiaus žmonės, ypač seneliai ar dėdės, paaugliams giminaičiams mėgdavo sakyti: "Būk geras, vaike, gausi pinigą ir peilį". Tik dabar nesakė, kad tai bus į jų kapus įdėti.

(Bus daugiau)

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

RADIJO DARBUOTOJAS PASITRAUKĖ PENSIJON

"Amerikos Balso" lietuvių tarnybos Washingtone štabo nariai gruodžio 30 dieną atsisveikino su savo bendradarbiu Juozu Vitėnu, kuris, sulaukęs 71 metų amžiaus ir JAV informacijos tarnyboje išdirbęs 28 su puse metų, pasitraukė užsitarnauto poilsio.

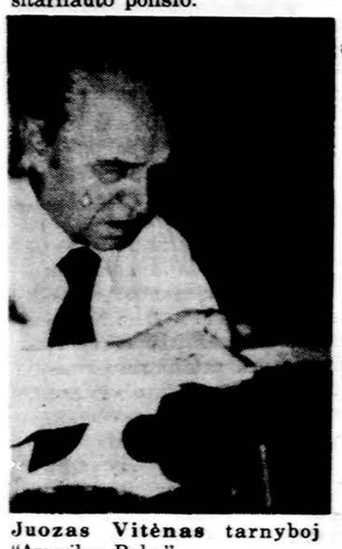

Juozas Vitėnas tarnyboj "Amerikos Balse".
Nuotr. A. Petručio

Atvykęs į Jungtines Valstybes, J. Vitėnas Los Angeles mieste įsijungė į žurnalo "Lietuvių dienų" redakcijos štabą, o 1955 m. buvo pakviestas dirbti "Amerikos Balso" lietuvių skyriuje Washingtone, kur ir išdirbo 28 su puse metų. Iš jo pirmųjų bendradarbių "Amerikos Balso" lietuvių skyriuje dar yra likę dabartinis lietuvių skyriaus viršininkas Alfonsas Petrutis ir redaktorius Jurgis Blekaitis. Tuo tarpu Pietų Amerikos tarnyboj dar yra likęs ir jūrų kapitonas, lietuviškųjų laidų pirmūnas Povilas Labanauskas, kuris vasario mėnesio pabaigoj taip pat pasitrauks užsitarnauto poilsio.

1912 metų Kalėdų dieną šiaurės Lietuvoje gimęs Juozas Vitėnas 1938 m. Kauno Vytauto Didžiojo universitete baigė teisę. 1939-40 m. vidaus reikalų ministerijoj buvo spaudos referentas, o 1941-44 m. Šiauliuose Prekybos instituto jaunesnysis asistentas. Pasitraukęs iš Lietuvos aktyviai įsijungė į spaudos darbą. 1945 m. buvo vienas iš "Žiburių" steigėjų bei redaktorių, vėliau leidėjas ir vyr. redaktorius. Tas Augsburge leidžiamas savaitraštis, kuriame, šalia kitų, politiniais straipsniais ypač gyvai reiškėsi žurn. Julijonas Būtėnas, vėliau grįžęs į Lietuvą ir ten žuvęs partizanų kovose, buvo labai populiarus anais pokario metais lietuvių pabėgėlių tarpe.

Juozas Vitėnas pastaruoju kelerių metų laikotarpiu buvo "AB" lietuvių skyriaus vyr. prodiuceris ir šeštadieniais perduodamų religinių valandėlių redaktorius. Darbo krūvį turėjo nemažą, nes buvo tretysis savo pareigų aukštumu tarnyboje. Taip pat J. Vitėnui teko tvarkyti ir kai kuriuos administracinius reikalus. Tokių reikalų valdžios biurokratijoje yra nemažai.

Gruodžio 30 dieną po kasdieninių radijo laidų, nuskambėjusių į Lietuvą, lietuvių tarnybos darbuotojai surengė atsisveikinimo valandėlę su savo buvusiu vyresniuoju bendradarbiu. Atsisveikinimo žodį tarė lietuvių tarnybos viršininkas Alfonsas Petrutis, įteikdamas du vokus. Viename jų buvo atsisveikinimo kortelė su visų bendradarbių parašais, o kitame — Lietuvių bibliotekos leidyklos Chicagoje pranešimas, kad bendradarbiai, kaip atsisveikinimo dovaną, savo kolegai užsakė Br. Kviklio serijinio veikalo "Lietuvos Bažnyčios" visus šešis tomus, kurių trys buvo vietoje įteikti, o kitus tris gaus, kai tomai išeis. J. Vitėnas, kaip atrodė, tokia dovana buvo tikrai nustebintas ir nuoširdžiai visiems dėkojo. Šiuo pavyzdžiu turėtų pasekti ir kiti lietuviai, išleidžiant kolegas pensijon ar kitomis progomis. Tada lietuviškų knygų tiražai ne tik nemažėtų, bet gal ir didėtų.

Su J. Vitėnu atsisveikinti buvo atėjęs "Amerikos Balso" Europos divizijos viršininkas W. Dixon, gerai suprantąs lietuvių reikalus, nes kelerius metus, kaip valstybės departamento pareigūnas, praleidęs Maskvoje, ir kiti kolegos iš latvių ir kitų tarnybų.

Tikėkime, kad Juozas Vitėnas, kuris ir toliau pasilieka gyventi Washingtono pašonėje, dabar turėdamas daugiau laiko, galės plačiau bendradarbiauti lietuvių spaudoje. Iki šiol pareigos JAV informacijos tarnyboje bendradarbiavimą etninėje spaudoje varžė, nors slapyvardžiais ir pasirodė ne vienas jo straipsnis "Aiduose" ir kituose žurnaluose.

KLAIDOS

Gruodžio 31 d. "Horizontuose" klaidingai parašiau, kad Jungtinės Amerikos Valstybės 200 metų sukaktį šventė 1972 m. Visi gerai prisimenam ir istorinės datos aiškiai rodo, kad toji šventė buvo švenčiama 1976 m. Tai sukakčiai dedikuotas pasirodė ir veikalas "Pennsylvanijos anglliakasių Lietuva".

Nesąmoningai padaręs tokią klaidą, tačiau kiek nusiraminau, kai šalia "Horizontų" išspausdintam Jono Daugėlos straipsnyje apie a.a. Ona Lukauskaitę-Poškienę radau dar stambesnių klaidų. Minėdamas Lietuvos Helsinkio grupės narius, straipsnio autorius kun. Karolį Garucką, SJ, pavadina "K. Gurecku". Tai stambi klaida. Toliau straipsnio autorius teigia: "T. Venclova suspėjo pasitraukti į vakarus, o Laurinavičius 'žuvo' labai neaiškiomis aplinkybėmis. Visi kiti buvo suimti ir ištremti ilgiems metams į Sibiro vergų stovyklas..." Toks tai buvęs Lietuvos Helsinkio grupės narių likimas.

Man atrodo, kad tiesa kiek kitokia. Ištremti buvo V. Petkus, B. Gajauskas ir M. Jurevičius. Tuo tarpu kun. Karolis Garuckas, SJ, mirė Ceikiniuose, kur jis ilgesnį laiką klebonavo. Pogrindžio spauda neskelbė, kad Lietuvos Helsinkio grupės narys E. Finkelsteinas buvo ištremtas. Mūsų spauda skelbė, kad jis pasitraukė iš Lietuvos Helsinkio grupės. Ta tema autoritetingiausiai galėtų pasisakyti poetas Tomas Venclova, vienu įspūdingiausių straipsnių "Draugo" kultūriniam priede prisiminęs Lietuvos Helsinkio grupės narę a.a. O. Lukauskaitę-Poškienę.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

Los Angeles, Calif.

NEPRALEISKIME PROGŲ REPREZENTUOTIS

Los Angeles, Calif., kūčių dieną garsiajame Daroty Chembler paviljone, kur vyksta pasaulinio masto koncertai, operos ir baletai, daromas prieškalėdinis etninių grupių pasirodymas. Tai būna kiekvieneriais metais — jau gal dvidešimpenkmetis. Taip buvo ir šių Kalėdų išvakarėse. Nuo 6 val. iki 10 val. vak. per 28 televizijos kanalą, kaip skelbiama dabar, stebėjo apie milijonas žiūrovų. Patalpos talpa keletas tūkstančių. Kiek teko per televiziją stebėti, labai daug tautybių su gerai paruoštais chorais ir solistais: vengrų, lenkų, rusų, armėnų, kinų, korėjiečių šimtiniai chorai pasirodė. Vengrai apsirengę su labai gražiais tautiniais kostiumais. Negrų choras, dar be dainos, padarė ir propagandą. Jų vadovas per mikrofoną keletos minučių kalboje pažymėjo, kad visame pasaulyje švenčiamos su labai pakilia nuotaika Kalėdų šventės, tik už geležinės uždangos jas švęsti yra draudžiama. Negrai savo repertuarą (duodamos yra tik trys giesmės ar dainos) užbaigė su visai kitaip harmonizuotu Amerikos himnu. Pradžia visai panaši, tad visa buvusi ten publika ir sustojo, bet jau toliau nebegali ir atpažinti. Po to buvo iš publikos labai palanki reakcija. Ir mums čia reikėtų būtinai pasirodyti. Tik trims giesmėms dar galima sudaryti labai pajėgų mūsų choro vienetą. Galima surinkti visus balsingus, o tokiam reikalui niekas negali atsisakyti.

Tikiu, kad bent ateinančioms Kalėdoms mes neapsileisime ir tą progą išnaudosime.

Juozas Kaributas

GOLFININKŲ SUSIRINKIMAS

Californijos Lietuvių Golfo klubo metinis susirinkimas įvyks sausio 22 d., sekmadienį, 1 val. p.p., Lietuvių Tautinių namų svetainėje, 3356 Glendale Blvd., Los Angeles, Ca. (įėjimas iš Perlita Ave.). Bus renkama klubo vadovybė 1984-iems metams ir nustatomos klubo veiklos gairės. Kviečiame ypač jaunesniuosius žaidėjus — narius ir būsimus narius, kurie norėtų aktyviai įsijungti į klubo veiklą.

Klubo nariai kas mėnesį žaidžia (trečio penktadienio ryte) draugiškose žaidynėse. Dėl vietos rezervavimo ir aikštės adreso iš anksto skambinti Pauliui Arui (213)-393—5561 arba Vyt. Plukui (213)-453—1504.

Klubo valdyba

ŠAULIŲ KŪČIOS

Juozo Daumanto šaulių kuopa gruodžio 18 d. 12 val. po pietų surengė kūčias Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje. Šaulių kuopa kūčias ruošia jau keli metai iš eilės. Tai yra graži ir puošni kalėdinė šventė, kurioje dalyvauvo daug šaulių ir svečių.

Šaulių kuopos pirmininkas Juozas Pažėra pasveikino visus susirinkusius svečius, šaulius,-es. Susikaupimo minute ir atsistojimu buvo pagerbti mirusieji broliai ir sesės okupuotoje Lietuvoje, Sibiro koncentracijos stovyklose ir kitur. Pradedant kūčias šaulių kuopos dvasios vadas prel. dr. V. Bartuška sukalbėjo maldą, o sesės šaulės mirusių prisiminimui uždegė ant stalų žvakutes. Pagal lietuviškus papročius, visi laužė ir dalinosi plotkelėmis, vieni kitiems linkėdami geros sveikatos ir sėkmės laimingai sulaukti šv. Kalėdų ir Naujų 1984 metų. Stalai buvo gražiai papuošti gėlėmis. Visus dalyvius gaubė maloni kūčių nuotaika. Linksmai šnekučiuodami dalyviai valgė skanius sesių šaulių pagamintus tradicinius kūčių valgius.

Vaišių metu poetė Danutė Mitkienė paskaitė savo eilėraštį, sukurtą šiam kūčių vakarui. Šaulė Marija Sušinskienė padeklamavo kalėdinį eilėraštį. Viešnia Ona Deveikienė pravedė keletą kalėdinių giesmių.

Garbės šaulys rašytojas Jurgis Gliauda paskaitė savo rašinį, pritaikytą kūčių vakarienei. Jis priminė, Kūčių ir Kalėdų reikšmę, šventišką nuotaiką, krikščioniška meilę. Su šiom šventėm susijusius burtus. Kūčiose dalyvavo Lietuvos generalinis konsulas inž. Vytautas Čekanauskas su žmona Janina, prel. Petras Celiešius, šaulė Marija Gliaudienė, žurn. Vladas Bakūnas su žmona Olga, "Spindulio" jaunimo sambūrio vadovė šaulė Ona Razutienė ir kiti svečiai.

Kūčių vakarienę skoningai paruošė vyriausia šio vakaro šeimininkė šaulė Vladislava Tuminienė, talkinama sesių šaulių: Marcelės Uksienės, Stasės Verbylienės, Birutės Tompauskienės, m. v-vės Jud. Paškauskienės, J. Jakubėnienės, Bronės Venckienės, Dzenkaitienės ir kt. Pyragus paaukojo sesės šaulės ir viešnios.

(Nukelta į 6 psl.)

Visi žinome, kad sutaupyti pinigai užtikrina mūsų materialinę ateitį. Todėl, labai svarbu laikyti pinigus patikimoje, saugioje vietoje.

Tai yra toji kalba, kuria mes vartuojame Čikagos Pirmojo Nacionalinio Banko Taupytojų Centre.

Mūsų centras turi darbuotojus aptarnaujančius savo klientus jų gimtąja kalba. Šitie darbuotojai gali Jums išaiškinti ir padėti visais taupymo klausimais pav. kaip atidaryti IRA saskaitą arba Indelio Pažymėjimą (Certificate of Deposit), pateikti Jums papildoma informaciją apie Pinigines Rinkos Sąskaitą (Money Market Account) ir kt.

Mes suteiksime Jums visus patogumus ir kartu su Jumis, ramioje, dalykiškoje aplinkoje, aptarsime Jūsų asmeninius taupymo reikalus. Viso ko Jums reikia - tai minimumas 20 tūkstančių dolerių ir Jus esate teisingame kelyje.

Papildoma informacija apie naudą ir privilegijas, kurias mes galime Jums suteikti galite gauti paskambinus telefonais 732-2470 ir 732-2471, arba aplankius mūsų Čikagos Pirmojo Nacionalinio Banko Taupytojų Centrą, kuris randasi Dearborn ir Madison gatvių kampe. Centras veikia kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio, nuo 8 val. 30 min iki 4 val. p. p.

Maloniai prašome aplankyti mus. Mes atsakysime į Jūsų klausimus, padėsime Jums teisingai suprasti ir išspręsti Jūsų Taupymo reikalus.

Taupytojų Centras ir Jus. Santaupos svarbios kalbantiems bet kurią kalbą.

FIRST CHICAGO
The First National Bank of Chicago

VISI DRAUGE VYKSTAME Į ROMĄ

Į ISTORINĘ LIETUVIŲ PILIGRIMINĘ KELIONĘ ATŽYMĖTI ŠV. KAZIMIERO 500-SIAS METINES DALYVAUJANT ŠV. TĖVUI

Išvykstama iš visų didesnių JAV ir Kanados miestų vasario 26, grįžtama kovo 5 arba 12. Užsakyti autobusai, lėktuvai (Pan Am), viešbučiai (Romoje — Sheraton Roma, luxury hotel), maistas ir daug kitų priedų. Kelionės sąlankos ir smulkesnės informacijos gaunamos agentūroje Vytis arba įvairiuose miestuose pas žemiau išvardintus asmenis:

POPIEŽIUS JONAS PAULIUS II
„PUSĖ MANO ŠIRDIES LIETUVOJ"

Baltimore, Md. — A. Juškus; Boston Ma. — Kun. A. Kontautas; Brooklyn, N.Y. — kun. J. Pakalniškis; Chicago — T. Jėzuitai; Cleveland — kun. G. Kijauskas, S.J.; Detroit — J. Urbonas; Elizabeth, N.J. — kun. P. Žemeikis; Hartford, Ct., — D. Grajauskienė; Hot Springs, Ark. — kun. P. Patlaba; Montreal, Canada — J. Piečaitis; New York — kun. V. Palubinskas; Shenandoah - Frackville, PA. — E. Vaičaitienė; Waterbury, Ct. — A. Paliulis; Woodhaven-Richmond Hill, N.Y. — M. Šalinskienė; Worcester, Ma. — P. Molis.

Šv. Kazimiero 500 m. Jubiliejaus
Centrinis Komitetas
Vyt. Volertas, Pirm.
Kun. Alg. Bartkus, koordinatorius Romoje

Techniškus kelionės reikalus tvarko

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE, INC.
2129 Knapp St.
Brooklyn N.Y. 11229
Tel. (212) 769-3300

(naujai užsirašą gali skambinti „collect")

REDAGUOJA ST. GIMBRIENĖ. 6507 TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. (312) 925-5968

KAS, KUR IR KODĖL LIETUVOS GEN. KONSULATE

Lietuvių skautų-skaučių veikla yra nepaprastai svarbi mūsų lietuviškojo jaunimo auklėjime. Nuotraukoje Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė ir vice konsulė M. Krauchunienė su grupe veikliųjų skaučių vadovių.

Nuotr. J. Tamulaičio

Konsulai skiriami bei jų pareigos reguliuojamos tarptautinėmis teisėmis ir sutartimis. Taipgi valstybių sutartimis yra nustatomas konsulatų ir konsulų skaičius bei vietovės, kur konsulatai yra steigiami — dažniausiai uostuose ir komerciniuose centruose. Konsulas yra oficialus pareigūnas, atstovaująs savo krašto valdžiai, įpareigotas rūpintis savo tautiečiais ir jų interesais. Konsulai palaiko tamprius ryšius su valstijų, apskričių, miestų ir kitų vietovių valdžiomis — administracijomis bei su kitų kraštų konsulais.

Normaliai viena pagrindinių konsulų pareigų yra atstovaujamo krašto prekybos — komercijos išvystymas ir ugdymas. Lietuvai esant Sovietų S-gos okupuotai, ši funkcija atpuola, nes Lietuvos pramonė ir prekyba yra Sovietų Sąjungos paglemžtos. Visvien tenka daug rašinėti ir aiškinti JAV firmoms, kodėl negalima ką nors iš Lietuvos importuoti, ar kodėl negalima exportuoti jų produktų į Lietuvą.

Daug kas nustemba, kada yra paaiškinama, jog Lietuvos konsulatai išduoda Lietuvos piliečiams Lietuvos užsienio pasus, kuriuos galima naudoti, keliaujant į kitus kraštus, žinoma, išskiriant sovietinius ar komunistinius kraštus.

Palikimų (Probate) teismas prisiunčia konsulatams oficialius teismo pranešimus tais atvejais, kada, čia mirus lietuviui, jo paliktas turtas teisėtai priklauso jo giminėms ar įpėdiniams esantiems Lietuvoje. Konsulo pareiga yra ištirti bylą ir stengtis apsaugoti palikimą, kad jis nedingtų, nebūtų išeikvojamas, kad jis atitektų teisėtiems paveldėtojams. Šis darbas darosi sunkesnis, kadangi sovietų agentai ir advokatai seka spaudą, radijo programas, teiraujasi palikimų (Probate) teisme, telefonuoja laidotuvių direktoriams ir reiškia pretenzijas, bandydami įvairiausiais būdais išgauti palikimus.

Konsulas išduoda, verčia ar paliudija Lietuvos mokslo, profesijų ar tarnybų dokumentus bei liudijimus. Išduodami gimimo, vedybų ar kitų metrikų pakaitalai. Kas neturi metrikų ir negali gauti jų ištraukos iš okupuotos Lietuvos, bet turi savo seną pasą ar tėvų pasą, mokslo pažymėjimą ar panašų raštišką dokumentą, tam išduodamas Certificate in lieu of Birth Certificate, kurį pilnai pripažįsta socialinės apdraudos (Social Security) ir kitos valdiškos įstaigos. Neseniai JAV valdžia buvo pravedusi potvarkį, kuriuo buvo reikalaujama iš asmenų, norinčių gauti socialinę apdraudą (Social Security), pateikti originalius gimimo metrikus. Asmenims, neturintiems gimimo metrikų, buvo patariama rašyti į Lietuvą, prašant šio dokumento. Šiuo reikalu neatlaidžiai kovojo Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, ir jos pastangomis šis potvarkis po kelių savaičių buvo atšauktas. Tai didelis laimėjimas lietuvių naudai.

Informacijos teikimas įvairiausiomis temomis apie Lietuvą ir lietuvius pareikalauja nesuskaitomų darbo valandų. Gaunama daug klausimų apie dabartinę Lietuvos padėtį, jos istoriją, papročius, tautodailę, muziką, būdingus išsireiškimus, ir t.t. Mokslininkai ir studentai dažnai atvyksta į konsulatą, ieškodami jiems reikalingų žinių, naudojasi konsulato knygynu bei pasitaria su konsule. Pastaruoju laiku daugelis renka medžiagą, studijuoja apie Chicagos lietuvius. Gaila, kad anglų kalba yra mažai duomenų apie jų įsikūrimą, veiklą, įnašus. Tenka papildomai informuoti žodžiu. Nepaprastai daug asmenų, teiraudamiesi apie galimybę vykti į Lietuvą, ten praleisti atostogas, pakeliauti po kraštą. Su apgailestavimu tenka visiems paaiškinti, kad sovietinis okupantas neleidžia turistams laisvai važinėti po Lietuvą; ten tegalima praleisti labai ribotą laiką — 5 dienas — griežtai nustatytose vietose.

Yra skaudžių, sunkiai išsprendžiamų problemų, pvz., giminių atsikvietimas iš okupuotos Lietuvos, ar išlaisvinimas nekaltų lietuvių, baudžiamų ar kalinamų sovietų kalėjimuose ar psichiatrinėse ligoninėse. Čia tegalima tik patarti ir nurodyti, kur kreiptis.

Daug laiko ir pastangų reikalauja reprezentacija — dalyvavimas įvairiuose priėmimuose, pobūviuose, posėdžiuose, susirinkimuose, minėjimuose, ir t.t. Reikia tik pagalvoti, kiek yra vien lietuviškų renginių Chicagoje? Kviečiama dalyvauti, pasakyti kalbą. Dalyvaujama, kiek tik laikas, jėgos ir galimybės leidžia, nes juk kiekvienas lietuviškas renginys yra svarbus. Taipgi yra nepaprastai svarbu atstovauti lietuviams nelietuvių tarpe. Mes galvojame, jog visi žino apie Lietuvą ir dabartinę Lietuvos padėtį. Gaila, bet taip nėra. Tad panaudojimas kiekvienos galimos progos supažindinti kitus apie dabartinę padėtį, pateikti šiuos klausimu medžiagos yra vienas iš geriausių būdų pasitarnauti mūsų visų bendram tikslui. 1983 metais Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė ir vice konsulė M. Krauchunienė dalyvavo daugiau 100 oficialių ir neoficialių renginių ir pasakė apie 50 kalbų. Lietuvos gen. konsulė ir vicekonsulė yra kviečiamos į oficialius kitų kraštų konsulų tautinių švenčių ar garbingų svečių priėmimus. Dalyvauja, kaip Lietuvos atstovės. Panašiai yra gaunami kvietimai į įvairius JAV, Illinois ir Chicagos miesto priėmimus bei renginius.

Konsulų pareigos nelengvos, daug reikalaujančios. Tačiau, kiek įmanoma, yra palaikomas konsulato tęstinumas. Lietuvos konsulatai, jos konsulai yra gyvi Lietuvos valstybės simboliai. Jie turi teisinį statusą, atstovauja Nepriklausomai Lietuvai, laiduoja egzistuojančią, kad ir okupuotą, Lietuvą. Jie veikia pilnai įsitikinę, kad visų gerų lietuvių pasiryžimu ir pasišventimu bus atgauta Lietuvai laisvė ir nepriklausomybė.

D.K.

Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė glaudžiai bendradarbiauja su lietuviška spauda, radijo programomis. Nuotraukoje gen. konsulė ir žurnalistas A. Juodvalkis draugiškame pasikalbėjime.

Nuotr. J. Tamulaičio

Latvijos Nepriklausomybės šventės paminėjime — priėmime latvių namuose. I eil. iš k.: Gabalienė, gen. konsulė J. Daužvardienė ir K. Pabedinskas.; II eil.: Tedis Zierins, kongr. Tom Corcoran ir John Veitmanis, Latvių draugijų sąjungos vicepirm.

MŪSŲ VEIKLA

Chicagos Lietuvių Moterų klubas ruošia Vasario 16-tos paminėjimo popietę trečiadienį, vasario 15 d., 11:30 val. p. p. Carriage Green Country Club patalpose, Darien, Ill. Popietės šeimininkės — Vera Paukštienė, Ramona Kaveckaitė ir Ann Marie Juraitienė planuoja įdomią programą klubo narėms ir viešnioms. Norinčios dalyvauti prašomos skambinti Juraitienei (471-1937), ar Paukštienei (476-4504).

SAUSAINIAI AR SALDAINIAI

Stefanija Stasienė

Paprastai, ką dažnai gaminame, tai greit ir nusibosta. Nusibosta pačiai gamintojai, nusibosta ir tiems, kurie valgo. Ypač po švenčių jaučiamės sotūs ir saldumynai mažiau vilioja.

Eini pro kepyklą, žvilgteri į langą ir matai vis tuos pačius storu cukraus sluoksniu bei kremu padengtus kepinius. Jie nevilioja ir kyla mintis ką nors įdomesnio pasigaminti pačiai. Tad padarykime šį kartą staigmeną savo šeimai ir svečiams, iškepdamos puošnius saldumynus, kurie išvaizda ir skoniu panašūs į saldainius, o tačiau yra sausainiai.

Šokoladiniai sausainiai

Imti: pusę puoduko šviesaus kukurūzų sirupo, pusę puoduko nesūdyto sviesto (vieną lazdelę), vieną puoduką miltų, du trečdalius puoduko cukraus ir vieną ketvirtį puoduko kakavos.

Sirupą kaitinti iki užvirimo, bet nevirinti. Sudėti sviestą. Nuėmus nuo ugnies, palengva ištirpinti. Miltus, cukrų ir kakavą išmaišyti ir palengva maišant pilti į sirupą. Atsargiai išmaišyti ir arbatiniu šaukšteliu pasemti mišinio ir su antru šaukšteliu nustumti ant gerai pateptos skardos. Sausainių nuotolis vienas nuo kito turi būti apie 12 cm. Kepti orkaitėje prie 375 l. F. 4-5 minutes. Išėmus iš orkaitės, palaukti apie minutę ir plačiu peiliu nustumti nuo skardos. Iš duotos proporcijos gaunama apie 3 tuzinus sausainių.

Avižinių kruopų sausainiai

Imti: pusę puoduko sviesto, pusę puoduko cukraus, vieną trečdalį puoduko baltų miltų, vieną aštuntadalį arbat. šaukštelio druskos, du valg. šaukštus pieno, vieną puoduką smulkiai spaustų avižinių kruopų (nevirtų).

Puodelyje palengva ištirpinti sviestą. Nukelti nuo ugnies ir sudėti visas reikiamas dalis. Gerai išmaišyti. Šios masės paimti pusę arbat. šaukštelio. Kitu šaukšteliu nustumti ant gerai miltais pabarstytos skardos. Šaukšteliu palengva išlyginti ir galimai ploniau išplėsti apskritimą. Atstumas tarp jų 8 cm. Kepti orkaitėje prie 375 l. F. 5-6 minutes arba iki pakraščiai pasidarys gelsvi. Iškepus minutę palaukti. Paskui atsargiai plačiu peiliu nukelti. Sausainiai yra labai ploni, permatomi ir trapūs. Iš šios proporcijos išeina 6 tuzinai sausainių.

NAUJŲ METŲ REZOLIUCIJOS

Visiems yra gerai žinoma aksioma: ne vienas mūsų, be jokios išimties, nepaliks šio pasaulio gyvas. Todėl nusistatykime visi protingai gyventi ir laikydamiesi žmoniškumo dėsnių siekti aukštesnių vertybių.

Viena irgi aišku: prižiūrėk save, nes niekas kitas tau negali padėti. Gera sveikata yra kiekvieno didžioji turto dovana ir neišsemiamas pasisekimo šaltinis. Be jos laimė yra beveik neįmanoma.

Nusistatyk būti malonia, linksma ir paslaugia. Žmonės atsilygins švelnumu ir gerumu.

Venk piktų, aštrių žmonių. Paprastai jie yra kerštingi. Taipgi venk karštuolių. Jie dažniausiai nesupranta humoro.

Nusistatyk daugiau klausyti ir mažiau kalbėti. Niekas absoliučiai nieko neišmoks kalbėdamas.

Būk labai šykšti teikti patarimus. Protingiems jų nereikia, o kvailiai vistiek jais nesivadovaus.

Nusistatyk būti švelnia su jaunais, labai užjaučiančia su senais, simpatizuojančia su vargstančiais ir tolerantinga su silpnais ir klystančiais. Kai kada gyvenime teks ir pačiai būti visose tokiose padėtyse.

Nelygink pinigų su pasisekimu. Yra labai daug sėkmingų turtų kalėjų, kurie tačiau yra visiškai lavonai žmogiškumui. Labiausiai sprėstina apie pasisekimą yra tai, kaip asmuo jį pasiekia.

Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejaus Moterų Gilda ruošia teatro — vakarienės išvyką penktadienį, sausio 27 d., Martinique-Drury Lane teatre, 2500 W. 95th St., Evergreen Park. Vakarienė patiekiama 6:30 val. p. p., veikalas prasideda 8:30 val. vak. Bus galima pamatyti "Everyone loves opal" su gerai žinoma Martha Raye pagrindinėje rolėje. Bilietų kaina teatrui ir vakarienei 19.50 dol. Vietos rezervuojamos skambinant Denise Vaikutienei, tel. 246-2761, 246-3050.

BRANGIAUSIAS PRIESKONIS

Pasaulyje brangiausias prieskonis yra safranas (saffron) — 150 dol. uncija..

Nėra ko stebėtis; reikia surinkti tarp 70,000 — 80,000 safrano krokuso žiedų, kad išeitų vienas svaras aromatiško prieskonio oranžiniai raudonų miltelių ar siūlelių pavidale. Viskas daroma rankomis — kiekvienas žiedas perrenkamas ir atsargiai ištraukiama, kas nereikalinga, paskui džiovinama virš anglių ugnies, tada malama į miltelius.

Senoviškas prieskonis safranas kilo iš Graikijos, Mažosios Azijos ir Irano. Per šimtmečius pirkliai nešė į Europą, Tol. Rytus ir kitur. Pradžioje ji vertino kaip kvepalą ir vaistą nuo visko. 16-to šimt. anglų žolininkas John Gerard skelbė, kad safranas buvo puikus vaistas širdžiai ir plaučiams gydyti; viduramžių arabų gydytojas Acicenna tvirtino, kad tai puiki priemonė ankstų rytą atverti akims. Senovės Romos gydytojas sakė, kad tai gydė vidaus žaizdas. (Daug tokios pat rūšies magiškų rezultatų buvo priskirta ir laukinei "ginseng" šakniai iš Kinijos — pasaulio brangiausiai žolei, vartojamai net arbatoje ir gaunamai Hong Konge už 23,000 dol. už unciją).

Šiais laikais safranas vartojamas daugiausia kaip prieskonis. Dėl savo brangumo restoranai ir maisto parduotuvės laiko jo atsargas po spyna ir raktu.

SIMFONINIO ORKESTRO DIRIGENTĖS

Daugelis mano, kad simfoniniam orkestrui diriguoja vien vyrai. Anaiptol. Amerikiečių Conductors' Guild turi 400 narių, iš kurių 10 nuošimčių yra moterys.

Antonia Brico, 81 m., baigusi Californijos universitetą 1923 m. ir Berlyno Valst. muzikos akademiją 1929 m., dirigavo Los Angeles simf. orkestrui, San Francisco simf. , Hamburgo ir Berlyno filharmonijos orkestrams, taipgi Rygos ir Varšuvos filharmoniniams orkestrams, bei Detroito ir Buffalo simfoniniams orkestrams.

Kitos žymiosios moterys dirigentės yra Sarah Caldwell (Bostone); Judith Somogi, Victoria Bond ir Eve Queler (New Yorko mieste); ir Rachel Wozby (Washingtone, D.C.).

DEGRADUOS GENEROLĄ

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Vokietijos 1983 m. "karšto rudens" metu suorganizuotose komunistų partijos demonstracijose prieš amerikiečius ir Pershing II raketas dalyvavo šimtai tūkstančių civilių. Bičiulis iš Hamiltono rašė, kad jam plaukai stojasi ant galvos, matant demonstrantų eilėse šiandieninės Vokietijos uniformuotus karius. Vieni jų — tik eiliniai, kiti karininkai ir net vienas generolo laipsniu.

Gruodžio mėn. pradžioje Vokietijos saugumui pavyko išaiškinti (demonstracijos policijos slapta filmuojamos, vėliau rodant šimtą kartų vaizdus ekrane), kad visi uniformuoti kariai visiškai nepriklauso prie šiandieninės Vokietijos kariuomenės, o uniformos yra pavogtos, arba nupirktos vartotų kariškų daiktų krautuvėse.

Tiesa, demonstrantų eilėse visuomet matomas 60 m. atsargos gen. Gert Bastian, tačiau jis niekuomet nepasirodo uniformoje, žygiuodamas prie raudonų vėliavų civiline eilute.

Jo rodoma simpatija demonstracijoms (gen. yra "žaliųjų" atstovas parlamente), jo priešamerikietiškas nusistatymas sukėlė bangą protestų Vokietijoje, reikalaujant nutraukti jo "riebią" 6000 markių pensiją (apie 2,5 tūkst. dol.) ir degraduojant generolą į leitenanto laipsnį.

Vienas grandinis visai teisingai krašto apsaugos min. M. Wiorneriui rašė, kad kariai yra baudžiami už tarnybinės tvarkos laužymą, tad kodėl negali būti baudžiamas ex-generolas? Vėl kitas karininkas pareiškė, kad demonstracijos prieš amerikiečius, aerodromų blokados buvo smurto veiksmai. Atsargos gen. kariškais įstatymais turi būti pavyzdžiu visiems Vokietijos kariams. Buv. šiandieninės Vokietijos kariuomenės vyr. inspektorius H. Wurt buvo nustebintas, kad tik dabar pradedama akcija prieš Bastianą. Jeigu jis atsigula prieš kareivines, jeigu jį policininkai turi kelti ir nešti — tokiu elgesiu jis kenkia ir žemina šiandieninės kariuomenės vardą.

Gen. Bastian yra Vokietijos parlamento narys, tad pirmiausiai Bundestage turės būti sprendžiamas jo imuniteto — neliečiamybės klausimas. Vieno krikščionių — demokratų partijos "šulo" pareiškimu spaudai, kelias iki degradavimo yra labai ilgas (Vokietijos įstatymai, biurokratizmas — K.B.), tačiau parlamentas imunitetą jam gali greitai atimti.

Lietuviai Kalifornijoje

(Atkelta iš 4 pusl.)

Ūkio reikalais rūpinosi: J. D. š kp. pirm. J. Pažėra, sekret. Vyt. Apeikis, rev. kom. pirm. J. Venckus, bilietus pardavinėjo : ižd. J. Avižienis ir buvęs sekrt. Vl. Račius. Programos sudarymu rūpinosi: pirm. J. Pažėra, š. k. vicepirm. Vl. Šimoliūnas, kalėdine muzika — šaulys Vl. Gilys.

Baigiantis kūčioms, pirm. J. Pažėra kuopos vardu padėkojo programos atlikėjams, svečiams, sesėms šaulėms už rūpestingai paruoštas kūčias ir valdybos nariams už talkinimą, o šeštadieninės lituanistinės mokyklos valdybai už paliktą gražiai papuoštą eglutę. Artėjant vakarui, visi gera nuotaika skirstėsi namo.

Kazys Karuža

Hearing Problems?
Speech Problems?
Learning Problems?
Services provided to children and adults.

Contact
THE SIEGEL INSTITUTE
MICHAEL REESE HOSPITAL
3033 South Cottage Grove
Chicago, IL 60616
TEL — 791-2900

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

GREAT LAKES
OVERHEAD DOORS INC.
Doors and Openers, Reasonable Prices
Fast Service. 28 Yrs. Experience
5155 S. Kedzie — Tel. 925-5900

TAISO
MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
Kreiptis į Hermaną Deckį
Tel. 585-6624 po 5 val. vak.
Kalbėti lietuviškai

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

DR. WAFIK A. HANNA,
Board Certified
Practice limited to Facial Cosmetic Surgery and Hair Transplants
3722 S. Harlem, Riverside, Illinois
TEL. — 442-7111
40 S. Clay, Hinsdale, Illinois
TEL. — 887-8180

KURIAM GALUI MOKĖT DAUGIAU?
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYSITE NUO $300 IKI $1,000

New Yorker 4 dr. Sedan

BALZEKAS MOTOR SALES
CHRYSLER • LeBARON
PLYMOUTH • K CARS
"U WILL LIKE US"
4030 ARCHER — 847-1515

---

10 — 20 — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. GA 4-8654

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, Ill. 60629, Tel. 778-8000
Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 val. popiet.
Šeštadieniais pagal susitarimą.

UNITED SCRAP METAL INC.
1545 S. Cicero Ave., Cicero, Illinois
TEL. — 780-6800
Mokame grynais pinigais už metalus: Aluminijaus dėžutes — Varį — Žalvarį — Baterijas, ir taip toliau.

FASHION CARPETS
KILIMAI
Lietuvių prekyba
3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

Professional Service
BRIDGEVIEW CONVALESCENT CENTER, BRIDGEVIEW
Approved for Medicare & Blue Cross Nursing — Convalescent.
Your inspection invited.
Bridgeview Convalescent Center
8100 So. Harlem Avenue,
Bridgeview, IL 60458. Tel. 594-5440

PLATINKITE "DRAUGĄ".

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ADVOKATAS ALGIS GLAMBA
6600 South Pulaski Road
Chicago, IL 60629
TEL. — 767-0603
Valandos pagal susitarimą

GRIGALIŪNAS CONSTR.
Nauja statyba — Medžio darbai
Namų pataisymai
Tel. — 925-1518
Apdraustas — Sąžiningas

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės Prašymai ir kitokie blankai.

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

IŠNUOM. Marquette Parke 5 kambarių butas — apšild. ir šiltas vanduo. Tik suaugusiems, be gyvuliukų. Tel. 737-9875.

IŠNUOM. 6 kamb. apšildomas butas Marquette Parke.
Skambint — 434-8952

IŠNUOM. 1 arba 2 kamb. vyriškiui, Marquette Parke.
Skambint — 778-2552

HELP WANTED MOTERYS

HOUSEKEEPER
Full time-Part time. Excell. employment plan package. Excell. working cond's. Hrs. flexible. See Dave Korby.
BRENTWOOD NURSING CENTER
5400 W. 87th St., Burbank, Ill.

CHILD CARE/HOUSEKEEPER
Live-in 5 days a week, 1 child, in Downers Grove, Ill. References required. Must speak English. Tel. —
Weekdays 11 to 5 — 447-2338
Weekends — 852-7724

MISCELLANEOUS

ELEKTROS
ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
4514 S. Talman Ave. 927-3559
KLAUDIJUS PUMPUTIS

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIJA NOREIKIENĖ
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.
2608 W. 69 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 925-2787

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlių.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69 Ct., Chicago, IL 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. — 925-2737
Vytautas Valantinas

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, IL 60632, Tel. 927-5980

A. VILIMAS
MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
BUBNYS
Tel — RE 7-5168

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

AUTO REPAIR SERVICE

D & D AUTOMOTIVE
Complete Auto Repair Service
Tune-ups, Brakes, Transmission Work
Batteries/Electrical
Tel. 737-4176 — 2641 W. 71st St.

REAL ESTATE

Raised ranch — brick. 3 bedrooms, plus 2 bedrooms in basement. Wooven draperies. Appliances. New roof, centr. air. Gas heat. Garage, new carport. Near Marquette Park. Low 60's.
Tel. — 776-0095.

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimas
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

HELP WANTED — VYRAI

PRECISION DRILL PRESS
OPERATOR — Nights
Major Chicago Area Company wants Drill Press operators who must be able to lay-out, set-up and operate multiple spindle and radio drills. Must have 3 to 5 years set-up experience and their own tools. Top wages, overtime, company paid medical plan including Eye, Dental and Prescriptions.
Contact Personnel Department
BINKS MANUFACTURING CO.
9201 W. Belmont
Franklin Park, IL 60131
Tel. (312) 671-3000
Equal Opportunity Employer

AUTOMATIC SCREW MACHINE
OPERATOR — For Nights
Major Chicago area company wants experienced machinist who is able to set-up & operate single spindle Brown & Sharpe automatics. Must have own tools, and 3—5 years previous experience. Top wages, overtime, company paid medical plan including Eye, Dental, and Prescriptions.
Contact Personnel Department
BINKS MANUFACTURING CO.
9201 W. Belmont
Franklin Park, IL 60131
Tel. (312) 671-3000
Equal Opportunity Employer

PRECISION DRILL PRESS
Set-Up Man required with 3 to 5 yrs. set-up experience for multiple spindle and radio drills. Must be able to make lay-outs and have own tools. Top wages, overtime, Company paid medical plan including Eye, Dental & Prescriptions.
Contact Personnel Department
BINKS MANUFACTURING CO.
9201 W. Belmont
Franklin Park, IL 60131
Tel. (312) 671-3000
Equal Opportunity Employer

REAL ESTATE

NAMAI
ATDARI APŽIŪRĖJIMUI
SEKMAD. NUO 1 IKI 4 VAL.
3629 W. 68th Place — 3 miegami
3322 W. 65th Street — 6 kamb.
8637 S. Rutherford — Naujas bi-level
5059 S. Knox — Naujas 3-jų butų.
O'BRIEN FAMILY REALTY
TEL. — 434-7100

Pardavimui puikus mūr. "expandable" namas už prieinamą kainą.
Apyl. 69-os ir Kilbourn. 8 kamb. namas — 3 miegami ir 2 vonios "Breezway". Židinys. Plius daug daug ir. Nelaukite, nepraleiskite progos. Kaina viš 80 tūkstančių.
CENTURY 21 — CAHILL BROS.
4109 W. 63rd Street
TEL. — 585-6100

Gražus 8 kambarių namas Marquette Parko apylinkėje. Visas permodeliuotas. 2 pilnos vonios. Malkomis kūrenamas židinys. Įvertinimui turite pamatyti. $52,900. Skambinkite:
776-0124 arba 436-0601

1½ aukšto mūras. 107-ta ir Ridgeway Ave. Tinka gimininingom šeimom. Įrengtas rūsys. Garažas, šoninis įvažiavimas. Vertas dėmesio.

86-ta ir Komensky Ave. Liuksusinis 3-jų arba 4-rių miegamų mūro rezidencija. Centr. vėsinimas. Įrengtas rūsys. 2 maš. garažas. Puiki apylinkė.

Ford City. 5 kamb. — 2-jų miegamų condominium. Puikiai išlaikytas. Nebrangus.

65-ta ir Homan Ave. 2-jų butų mūro pastatas. Garažas. Pamatykit.

67-ta ir Cicero Ave. 5 metų senumo 3-jų butų mūro pastatas. Nuomininkai patys apsišildo. Nedelskit, pamatykit.

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski Rd.
Tel. 767-0600

Pajamų bungalow — 1½ aukšto mūrinis. 3 butai, vienas su dviem miegamais. Garažas. Marquette Parko centre. Nebrangus.

2-jų aukštų mūrinis. Pirmame aukšte 6 kamb., 3 mieg. Antras aukštas padalintas į 2 butus. Batsiuvio dirbtuvė rūsyje. Geros pajamos. 69-ta ir Washtenaw.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd Street
Tel. 436-7878

Dėl gerų rezultatų, skelbkitės dienrašty "Drauge".

REAL ESTATE

DAYTONA BEACH, FLORIDA
baigiami statyti „Atlantic Villas" Condominium Townhouse butai,— 3764 S. Atlantic Ave., Daytona Beach, Florida.

Erdvūs kambariai; visi butai su keturiais balkonais ir dvigubu garažu — skersai gatvę nuo pajūrio. Per priekinius langus netrukdomas vaizdas į jūrą; per užpakalinius — į žaliuojantį Halifaxo sienį.

Kainos prieinamos. Skambinti vakarais ir savaitgaliais — 1—312—425-7160

JONAS STANKUS: P.O. Box 728, Daytona Beach FL. 32029

"Amber Holidays"

1984 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Balandžio 18	— $1114.00	Liepos 18	— $1361.00
Gegužės 9	— $1114.00	Rugpjūčio 1	— $1361.00
Gegužės 14	— $1335.00	Rugpjūčio 13	— $1528.00
Gegužės 30	— $1361.00	Rugsėjo 5	— $1361.00
Birželio 11	— $1315.00	Rugsėjo 17	— $1127.00
Birželio 18	— $1528.00	Rugsėjo 26	— $1142.00
Birželio 20	— $1361.00	Spalio 3	— $1268.00
Liepos 9	— $1618.00		

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai — Vilnius, Ryga, Talinas, Maskva, Leningradas.

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupes lydės vadovai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite:
1-800-722-1300 (Toll FREE)
Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIONAS.
Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

Prices are bases on double occupancy and are subject to changes.

AR FLORIDA YRA JŪSŲ ATEITYJE? DABAR LAIKAS PRADĖT APSISPRĘSTI!

Niekas negali atspėti kas bus už dešimties metų bet žinome vieną faktą: Kas metą infliacija kelia žemės kainas Floridoje.

Dėlto patariame, kad nedelstumėt susipažinti su General Development dabartinėmis kainomis ir sąlygomis perkant namams statyti sklypus.

Jums padėti apsispręsti mes esame sudarę informacinį leidinį apie mūsų projektus Floridoje.

Šis leidinys pilnai apibūdins apie mūsų projektus ir atsakys daug jūsų klausimų. Iškirpkite ir pasiųskite šį kuponą šiandien arba skambinkite:

Lee Rempas
Tel. (312) 463-7250

General Development
3157 W. Lawrence Ave.
Chicago, IL 60625

Please Rush us our Property Information Kit.
We understand there's no cost or obligation to purchase.

Name
Address
City/State/Zip
Telephone Number

FLORIDA IN YOUR FUTURE? NOW IS THE TIME TO START THINKING!

Although no one can really predict what will be ten years from now, one thing's a certainty: Every year, inflation makes your Florida move a lot more expensive.

That's why we suggest you consider making your first move toward the future as soon as possible. By considering buying a General Development homesite today — at our current prices and terms. Instead of tomorrow's.

To help you look into the possibilities of this excellent hedge against inflation, General Development has prepared a comprehensive Property Information Kit about its communities as well as Florida in general.

It will answer many of the questions you might have on why to buy, where to buy and how to buy wisely. In short, it'll start you thinking. Now. Mail coupon today or call:

Lee Rempas
Tel. 312-463-7250

Obtain the HUD property report from developer and read it before signing anything. HUD neither approves the merits of the offering nor the value, if any, of the property.
Proposed homesites registered with the Mich. Land Sales Div. are not physically accessible and will not be developed and ready for building until the development date stated in the Mich. Property Report, available upon request from the developer. Recreation facilities are within 12 miles of the registered property, M1-78-439 AD 16632 (0) OAD-78 IL-78-1251 William R. Landis, Minnesota Broker of Record for Florida's General Development Corporation.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Worcester, Mass.

A. A. EDVARDAS TAMULEVICH

Kūčių naktį E. Tamulevich su žmona Irena pasiruošė važiuoti į Bernelių Mišias Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, Worchesteryje. Automobilyje Edvardas staiga sukrito prie vairo ir ten pat, žmonos akivaizdoje, mirė. Buvo 59 metų amžiaus. Žmona Irena pasiliko giliame skausme, netikėtai netekusi mylimo vyro.

A. a. E. Tamulevich gimė, augo ir mokėsi Worcestery. Baigė Classical High School ir Politechnic Institutą. Priklausė Phi Kappa Theta korporacijai (fraternity) ir futbolo komandai.

Inžinieriaus karjerą pradėjo Textron bendrovėje, Manchester, N. H. Sąžiningas ir pareigingas Edvardas buvo pakeltas prižiūrėtoju tos pačios bendrovės skyriuje Lowell, Mass. Vėliau buvo paskirtas statybos prižiūrėtoju ir inspektorium Vacum Melt Division of Wyman-Gordon bendrovėje North Graftone. Dešimtį metų buvo pagrindinis prižiūrėtojas Norton bendrovėje Worcestery. 1980 metais pasitraukė pensijon.

Antrojo pasaulinio karo metu tarnavo karo laivyne, buvo jaunesnysis leitenantas.

1953 m. įsigijo namus keliolika mylių nuo Worcesterio, nedideliame Paxton miestely. Graži aplinka, ramus gyvenimas, neišstūmė iš Edvardo širdies Worcesterio ir jo šakotos visuomeninės veiklos. Jis dirbo joje iki mirties. Priklausė Aušros Vartų parapijai. Buvo vyrų klubo narys ir pirmininkas. Daugelį metų buvo liturgijos reikalų, lektorių ir vyskupo fondo vajaus vedėjas. Lietuvių labdaros ir Lietuvių karo veteranų organizacijų narys. Priklausė Worcesterio Politechnikos instituto alumnų sąjungai. Lietuvos vyčių Naujosios Anglijos apygardos iždininkas ir 116-tos kuopos vicepirmininkas. Lietuvių Piliečių klubo buvęs pirmininkas, keletą metų priklausė direktorių tarybai. Pareigas turėjo ir "Aušra" Lietuvių radijo valandėlėje.

Paxtone priklausė vietos amerikiečių organizacijoms ir dirbo jų valdybose.

A. a. E. Tamulevich kūnas buvo pašarvotas Dirsa-Kazlauskas šermeninėje. Prie karsto budėjo Lietuvos Karo veteranų garbės sargyba. Jie dalyvavo laidotuvių dieną ir bažnyčioje. JAV Lietuvos Vyčių dvasios vadas kun. prof. Jurgelaitis, (atvykęs iš Providence, R. I.), vakare vadovavo maldoms. Dalyvavo Worcesterio abiejų kuopų Lietuvos Vyčiai. Buvo atvykusių ir iš kitų kolonijų.Pabaigoje sugiedota "Marija, Marija". Daugybė žmonių nenutrūkstančia grandine ėjo prie karsto paskutinį kartą šiame pasaulyje atsisveikinti su šiuo tautiniu patriotu lietuviu.

Žmona prašė vietoj gėlių aukas skirti Lietuvių Katalikų Religinei šalpai ar arkivyskupo Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylai paremti.

Gruodžio 28 d. a. a. E. Tamulevich kūną ilga automobilių vilkstinė atlydėjo į Aušros Vartų parapijos bažnyčią. Ypač gausiai dalyvavo Lietuvos Vyčiai, ne tik Worcesterio kuopų, bet ir atvykę iš Atholo, Brocktono, Norwoodo, Providence. Šv. Mišias koncelebravo kunigai-klebonai: Aušros Vartų parapijos A. Volungis, Šv. Kazimiero — A. Miciūnas, MIC. Jis pasakė ir pamokslą. J. Steponaitis iš Athol, A. Janiūnas-Lawrence, A. Yankauskas, du amerikiečiai, kurių pavardžių neteko sužinoti. Vargonavo O. Valinskienė. Po Mišių sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai. Nulydėtas į Notre Dame kapinėse. Atlikus paskutinį religinį patarnavimą nuo karsto nuimta JAV vėliava ir įteikta a. a. E. Tamulevich žmonai Irenai. Sugiedota "Marija, Marija".

Gedulo pietūs įvyko Maironio Parke, į kuriuos visus laidotuvių dalyvius pakvietė Tamulevich šeima.

Nuliūdime liko žmona Irena Tamulevich, trys velionio seserys: Julia Poshkus, Ona Thomas, Lilija Chuplis su šeimomis, seserėčios ir daug kitų giminių.

A. a. Edvardas Tamulevich buvo giliai religingas lietuvis patriotas. Mylėjo ne tik savo tėvynę JAV, bet ir tėvų žemę Lietuvą, kurios skaudžia padėtimi giliai sielojosi. Puikiai suprato komunistinės vergijos priespaudą, kurią pats matė savo akimis, nes ne kartą su žmona joje lankėsi. Jis pašventė savo gyvenimą Dievui, Bažnyčiai, savo parapijai, Lietuvai ir JAV.

Velionio žmona Irena Tamulevich buvo jo artima bendradarbė ir gyvenimo palydovė. Ji yra Lietuvos vyčių 116-tos kp. pirmininkė.

Tebūna Tau, mielas Edvardai, lengva Tavo tėvynės Amerikos žemė, o Tavo sielai tešviečia amžina laimė ir džiaugsmas danguje.

Iškeliavo amžinybėn

Gruodžio mėnesį iš Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios buvo palaidotas po ilgų ir sunkių ligų mirusios a a Ona Lesčevičienė ir gailestingoji sesuo a. a. Marija Šidlauskienė-Šidlas, kuri priklausė ALRK Moterų sąjungos 5-tai kuopai.

J. M.

A. A.

DELLA ŽADEIKA

ZADE

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje.
Mirė sausio 12 d., 1984 m., 1:07 val. ryto, sulaukus 89 m. amž.
Gimė Lietuvoje, Plungėje. Amerikoje išgyveno 73 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime 3 dukterys: Anna Pierce, Thelma Sotell ir Leona Drake, žentas Bud, 6 anūkai: Monica Joy Pierce, Andrew, Phillip, Donald ir La Kay Drake, Patricia Sotell, dukterėčia Marija Vizgirdag su vyru Joseph, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionė buvo našlė a. a. Juozo.

Kūnas bus paašrvotas sekmadienį nuo 4 iki 9 val. vak. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71 Street.

Laidotuvės bus privačios.

Nuliūdę: **DUKTERYS, ŽENTAI ir ANŪKAI**

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A. † A.

TRUDĖ BUNTINIENĖ

JUZAITYTĖ

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apyl.
Mirė 1984 m. sausio 12 d. 5 val. vak., sulaukus 81 m.
Gimė Lietuvoje, Klaipėdos krašte. Amerikoje išgyveno 33 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Vilius; 2 dukterys Aldona ir Gilma Eleksis, žentas Henry; 3 sūnūs: Ramūnas, marti Lilija, Martynas, marti Rūta ir Gervydas; 8 anūkai: Gunda, Arvydas, Arūnas, Rasa, Linas, Rimas, Darius ir Aras; proanūkas Martynas; brolis Jonas Juzaitis su žmona; kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas šeštadienį, 5 val. vak. Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69 Street.

Sekmadienį bus perkelta į Liet. Liuteronų-Evangelikų Tėviškės bažnyčią, 6641 S. Troy St., kur bus budėtuvės 5 val. popiet.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, sausio 16 d. 10 val. ryto bus nulydėta į Lietuvių Tautines kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **Vyras, dukterys, sūnūs, marčios, žentas ir anūkai.**

Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnus. Tel. 737-1213.

Mielai

BIRUTEI PODIENEI

ir jos dukroms reiškiame gilią užuojautą, jų vyrui ir tėvui a. † a. Gediminui mirus.

Nidos Parduotuvės ir Valgyklos
Savininkai ir Bendradarbiai

A. † A. JONUI VALAIČIUI mirus, jo sūnų dr. Joną Valaitį, Chicagos Lietuvių Golfo klubo narį, su šeima ir artimuosius nuoširdžiausiai užjaučiame.

CHICAGOS LIETUVIŲ GOLFO KLUBAS

A. † A. KAZIUI MICKEVIČIUI mirus, dukrą Eugeniją Žukauskienę, sūnų Joną, anūkus ir kitus artimuosius užjaučiu ir kartu liūdžiu.

KUNIGUNDA ŠILINIENĖ

A. † A. AGOTAI JANULIENEI

mirus, dukrą SEVERINĄ, sūnų KAZĮ, dukrą JULĘ VAILOKAITIENĘ, brolį VIKTORĄ RAULINAITĮ ir jų šeimas giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

JADVYGA MULOKIENĖ ir jos
sūnūs DAINIUS ir RIMAS MULOKAI
su šeimomis

A. † A.

JUOZUI KIZEVIČIUI mirus

jo šeimai ir seseriai Agai ir Kaziui Rimams gilią užuojautą reiškia

MARIJA TYRULIENĖ

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Tel. — 476-2206
RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, R.S., Registruotas vaistininkas
Atdara šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6:30 val. vakaro.

Pedagogui

A. † A. JONUI VALAIČIUI mirus,

liūdinčius dukrą ALDONĄ, sūnus inž. JONĄ, ir dr. JONĄ, jų ŠEIMAS bei kitus GIMINES nuoširdžiai užjaučiame.

ALDONA IR GEDAS GRINIAI
ELENA GRUDZINSKIENĖ

A. A.

JUOZAS ŽEMAITIS

Gyveno Chicago, Illinois, Brighton Parko apylinkėje.
Po ilgos ir sunkios ligos mirė sausio 12 d., 1984 m., sulaukęs 74 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje, Panevėžyje. Amerikoje išgyveno 34 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Adelė (Bajorūnaitė), sūnus Donatas, duktė Regina, švogerys dr. Juozas Šidagis, gyv. Detroite, krikšto sūnus Kęstutis Jonynas, Lietuvoje švogerkos Ona Bajorūnienė ir Ermina Bajorūnienė su šeimomis, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas D. Gaidas ir G. Daimid kopl., 4330 S. California Avenue. Laidotuvės įvyks šeštad., sausio 14 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Gėlių prašoma nesiųsti.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **ŽMONA, SŪNUS ir DUKTĖ.**

Laidotuvių direkt. D. Gaidas ir G. Daimid. Tel. 523-0440.

PADĖKA

A. † A.

KAZIMIERA SHUMSKIS

Mūsų mylima pusseserė mirė 1983 m. gruodžio 19 d. ir buvo palaidota gruodžio 23 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.

Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Vito Mikolaičiui už maldas koplyčioje, už gedulingas pamaldas bei palydėjimą velionės į kapines.

Nuoširdus dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą. Dėkojame Petrauskų šeimai už gėles. Dėkojame visiems pareiškusiems užuojautą. Dėkojame J. Rimtautui už nekrologą.

Dėkojame visiems laidotuvėse dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti.

Dėkojame grabnešiams ir laidotuvių direkt. Steponui C. Lack ir sūnui už malonų patarnavimą.

Visiems, visiems nuoširdus dėkui.

Sofija Proninskienė,
Antanas ir Danutė Gintautai
ir jų dukra Sandrytė

GINKIME LIETUVOS TEISES

Nepamirškite savo aukos Lietuvių Teisėms Ginti Fondui

Prašome pasinaudoti šia atkarpa. Čekius rašyti **"Lietuvių Teisėms Ginti Fondas"** (arba **"American Lithuanian Rights Fund, Inc."**) ir siųsti adresu: **5620 S. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636.**

Auka Lietuvių Teisėms Ginti Fondui .... US $.....

Pavardė, vardas .....

Adresas .....

.....

A. A.

JONUI SAVICKUI mirus,

žmoną SOFIJĄ, dukrą REGINĄ ir žentą VYTAUTĄ VALATKAIČIUS ir jų dukras NINĄ ir GINĄ, žentą ALGIRDĄ BRAZINSKĄ, jo dukrą REGINĄ ir sūnų ALGIRDĄ su žmona DIANE, bei kitus GIMINĖS gilaus liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir liūdime.

ELENA IR BORIS KOLOSOVAI

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

BIELIŪNAS

Laidotuvių Koplyčia

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktoriai

1446 South 50 Avenue
Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

× **Amerikos Lietuvių Romos Katalikų federacijos** valdyba kviečia į pasitarimą ryšium su šv. Kazimiero sukakties minėjimu. Pasitarimas bus šiandien, sausio 14 d., 7 val. valk. Šv. Kazimiero seselių motiniškam name, 2601 W. Marquette Rd.

× **Eugenijaus Kriaučeliūno** vardo tūkstanties dolerių premijai paskirti jury komisija turės posėdį sausio 20 d., penktadienio vakare, Jaunimo centre. Komisiją sudaro du premiją skiriančios Kriaučeliūno šeimos pakviesti nariai, JAV LB atstovas, JAV Liet. Jaunimo s-gos ir Pas. Liet. Jaunimo sąjungos atstovai. Premija skiriama jaunuoliui ar jaunuolei už pereitais metais veikloje ar raštais pasižymėjimą ar vienetui, geriausiai pereitais metais pasirodžiusiam.

× **Prof. dr. Irena Langytė,** Fullerton universiteto dėstytoja Californijoje, šiuo metu yra Šveicarijoje, kur yra Tarptautinis Biznio seminaras. Ji turi dėstyti studentams iš dešimties universitetų, susitinka įvairių firmų vadovus iš Šveicarijos, Vokietijos, Belgijos, Prancūzijos ir Olandijos. Kaip specialistė ji jau daug kartų yra atstovavusi savo universitetui. Ta proga dr. I. Langytė sveikina ir "Draugo" redakciją.

× **Rasa Ragienė** gruodžio 9 d. George Williams College, Downers Grove, Ill., gavo bakalauro laipsnį iš Social Work srities. Kolegijoje Rasa Ragienė buvo dekano garbės sąrašuose. Jos laimėjimais džiaugiasi vyras Paulius Ragas, mama Aldona Kamantienė, sesuo Daina Čyvienė, brolis Rimas Kamantas, uošviai dr. Leonidas ir Praurimė Ragai ir kiti artimieji. Rasa nesitenkina šiuo laimėjimu ir jau yra įpusėjusi magistro studijose, kurias numato baigti ateinantį rudenį.

× **Kelionė laivu Karibų jūroje (iš Miami)** — 7 dienos — 1984 m. balandžio 29 d. Pasinaudokite proga atostogauti gražioje aplinkoje ir su lietuvių grupe aplankyti įdomias vietoves. Dėl kainų ir brošiūrų kreiptis: **American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Avenue, Chicago, Illinois 60643, tel. 312—238-9787.** (sk.).

× **Užsakymai automobiliams** bei kitiems daiktams — tarpininkaujame užsakant dovanas artimiesiems Lietuvoje Kalėdoms ir bet kuriuo kitu laiku. Sutvarkome iškvietimo dokumentus — **American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Telef. 312—238-9787.** (sk.).

× **Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882.** Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk.).

× **Ruošiame ekskursiją sausio 24 — vasario 3 dienomis** (11 dienų), St. Petersburg — Disney World — Sunny Hills, Floridoje. **Marius Kiela, telef. 737-1717.** (sk.).

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. **VI 7-7747.** (sk.).

× **JAV Jaunimo sąjungos** politinis skyrius kviečia studentus atvykti į politinės veiklos diskusijas, kurios bus Illinois universitete, Chicagoje, sausio 19 d., ketvirtadienį, Lecture Center A-4, 3 val. p. p. Prašome studentus gausiai dalyvauti.

× **Švęsime jūsų gimtadienius.** Visos motinos, priklausančios ar norinčios priklausyti Švč. M. Marijos Gimimo parapijos mokyklos Motinų klubui, kviečiamos atsilankyti į mėnesinį susirinkimą, kuris bus sausio 16 d., pirmadienį, 8 val. vak. mokyklos salėje. Maloniai lauksime visų.

× **Pedagoginį Lituanistikos institutą baigs sausio 28 d.:** Gailė Antanaitytė, Guoda Antanaitytė, Indrė Antanaitytė, Kazė Brazdžionytė, Alvydė Eitutytė, Alė Jonušaitė, Dainė Kerelytė, Audrius Kirvelaitis, Vytenis Kirvelaitis, Vida Momkutė, Rūta Musonytė, Gaja Pemkutė, Vitas Plioplys, Darius Polikaitis, Danutė Račiūnaitė, Rimas Rekašius, Indrė Rudaitytė, Vida Seibutytė, Ramona Steponavičiūtė, Dovas Šaulys, Morkus Šaulys, Rasa Šoliūnaitė ir Renata Variakojytė. Sveikiname visus absolventus.

× **Seselių pranciškiečių rėmėjų** vakarienė - banketas, vadovaujamas pirmininkės Sabinos Klatt ir valdybos, rengiamas Šaulių salėje, 2417 W. 43rd St., Brighton Parke, sekmadienį, balandžio 1 d. 3:30 val. p. p. Visi kviečiami dalyvanti.

× **Balfo Cicero skyrius** sausio 22 d., sekmadienį, ruošia rudeninio vajaus užbaigtuves ir draugė kviečia metinį skyriaus narių susirinkimą. Pamaldos bus 10:30 val. šv. Antano bažnyčioje. Tuojau po pamaldų visi renkasi parapijos salėje. Atvyksta svečių iš Balfo centro ir Chicagos apskrities ir padarys pranešimus. Nariai, aukotojai ir visuomenė yra prašomi gausiai dalyvauti ir tarpusavyje pabendrauti bei plačiau susipažinti su Balfo šalpa, teikiančia brolišką pagalbą vargą kenčiantiems lietuviams. Cicero kruopščiosios balfininkės žada dalyvius gardžiai pavaišinti.

× **Zita Petkienė,** gyv. Seatle, Wash., buvo atvykusi į Chicagą ir ta proga apsilankė "Drauge", įsigijo naujausių leidinių ir dar paaukojo 8 dol. Labai ačiū.

× **Akiniai siuntimui į Lietuvą.** Kreipkitės į V. Karosaitę — Optical Studio, **2615 West 71 Street,** Chicago, Ill. 60629. Telefonas **778-6766.** (sk.)

× **"Lietuvos Atsiminimų"** banketas, Chicagos Vyčių rengiamas, bus vasario 5 d. Martinique salėje, 2500 W. 94 Place. Jame bus pagerbtos Seserys kazimierietės. Dainuos sol. Algirdas Brazis. Bankete dalyvaus ir Chicagos arkivyskupas kard. Juozapas Bernardin. Visi lietuviai yra kviečiami. Įėjimas 20 dol. asmeniui. Pradžia 4:30 val. popiet. Vietą rezervuoti galima paskambinus tel. **376-6489.** (pr.).

× **Vida Gilvydienė, Jūratė Jakštytė, Indrė Tolušytė, Eugenijus Butėnas, Juozas Kapačinskas,** ir **Arvydas Vaitkus** sudaro šių metų **Antro kalno** sąstatą, tačiau 20 metų gyvavimo sukaktuvinėje programoje, Jaunimo centre, vasario 4 ir 5 dienomis dalyvaus dar ir visa eilė antrakaimiečių veteranų iš Chicagos ir kitur. Kvietimai J. Vaznelio prekyboje, 2501 W. 71 St., tel. 471-1424. (pr.).

× **Šv. Metus paminėti** ruošiama susikaupimo diena "Atpirkimo Šviesa — dabarties tamsoje", sausio 29 d. 10 val. ryte, Putnam, Conn. Diena baigsis šv. Mišiomis 3 val. Prašome pranešti apie dalyvavimą, kad būtų galima pasiruošti pietums. Rengėjai: Nek. Pr. Marijos Seserys ir Rėmėjų centro valdyba. (pr.).

× **Sol. Algis Grigas,** Chicago, Ill., mūsų garbės prenumeratorius, vietoj gėlių a. a. Jadvygai Kristinai Dargienei paaukojo 50 dol. "Draugo" dienraščiui. Nuoširdus ačiū.

× **Bronius Kviklys,** Chicago, Ill., žurnalistas ir daugelio knygų autorius, dr. Irena Kyrienė, Riverside, Ill., dr. K. Jablonskis, Westchester, Ill., dr. A. Laucis, Mt. Olive, Ill., dr. L. O. Griniūtė, Chicago, Ill., dr. S. Budrys, Chicago, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių, atsiuntė po 10 dol. aukų. Labai ačiū.

× **Gražina ir Vitalis Damijonaičiai,** Western Springs, Ill., Kazys A. Katilius, Villa Park, Ill., R. ir V. Mišauskai, Stone Park, Ill., J. Anysas, P. Norkaitis, Irena Šilingienė, M. Pakeltienė, Mečislovas Vaišvila, V. Sodeika, Juozas Briedis, E. Jokubauskas, Zenonas Samuolis, Matilda Barškevičius, Antanas Matukas, visi iš Chicagos, atsiuntė po 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame.

× **Gražina Gražienė,** R. Ph., Chicago, Ill., buvo atvykusi į "Draugą", įsigijo naujausių leidinių ir įteikė 17 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū. G. Gražienė yra mūsų garbės prenumeratorė ir rėmėja.

× **Sol. Prudencija ir inž. Stasys Jokubauskai,** Palos Park, Ill., visuomenininkai, mūsų rėmėjai, pratęsė prenumeratą su visa šimtine dienraščio stiprinimui, o laiškelyje rašoma: "Sveikindami Jus, visus darbuotojus, su Naujais Metais, linkime ištvermės mus džiuginti tikruoju draugų "Draugu". Sol. P. ir St. Jokubauskus skelbiame garbės prenumeratoriais, o už dosnią auką savai spaudai ir linkėjimus tariame nuoširdų ačiū.

× **Poetas Kazys Bradūnas,** Emilija Susmarienė, Balys Brazdžionis, Vytautas Jodišius, A. Miselis, visi iš Chicagos, Vytenis Statkus, North Riverside, Ill., Zenonas Buinevičius, Burbank, Ill., įvairiomis progomis "Drauge" įsigijo naujausių leidinių.

× **Stasys Raštikis,** Los Angeles, Cal., nepriklausomos Lietuvos generolas, karys veteranas, pratęsė prenumeratą ir pridėjo 20 dol. kaip auką. St. Raštikį skelbiame garbės prenumeratorium, o už mielą auką labai dėkojame.

× **Prof. muz. Vytautas Marijošius,** West Hartford, Conn., pratęsdamas prenumeratą, pridėjo ir 20 dol. dienraščio paramai. Prof. muz. Vytautą Marijošių skelbiame garbės prenumeratorium ir nuoširdžiai dėkojame už auką.

× **Pranutė ir Rimas Domanskiai,** Western Springs, Ill., visuomenininkai, mūsų rėmėjai, Alfonsas Juška, Sterling Hts., Mich., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 20 dol. aukų. A. Juška pridėjo ir prierašą: "Labai ačiū už gražias kalėdines korteles ir mielą "Draugo" kalendorių". Labai ačiū už aukas ir laiškutį.

× **Cicero Jūrų šaulių kuopa "Klaipėda"** per savo narį Stepą Paulauską atsiuntė 25 dol. auką už gerą "Draugo" informaciją. Labai ačiū.

× **Jadvyga Kolienė,** Chicago, Ill., mūsų rėmėja, pratęsė prenumeratą ir kartu pridėjo 20 dol. dienraščio stiprinimui. J. Kolienę skelbiame garbės prenumeratore, o už lietuviško žodžio rėmimą tariame nuoširdų ačiū.

× **Jadvyga Jankauskienė,** Chicago, Ill., mūsų nuoširdi rėmėja, atsiuntė 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame.

× **Dr. Julius Ringus,** Palos Hts., Ill., Jagvyga Kanapė, Coral Springs, Fla., Stasys Jasutis, Long Beach, Cal., Antanas Stankus, Stewart, Fla., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 20 dol. aukų. Labai ačiū.

Iš kalėdinės programos metu suvaidinto vaidinimo gruodžio 17 d. Kr. Donelaičio lit. mokykloje. Žiemos vaidmenį vaidina R. Polikaitytė, 7 kl. mokinė. Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PRASIDĖJO LĖŠŲ TELKIMAS ŠOKIŲ ŠVENTEI

Sausio 4 d. į Jaunimo centro kavinę spaudos atstovus prie vaišių pasikvietė VII Lietuvių tautinių šokių šventės Lėšų telkimo komisija. Kaip žinia, pagrindinis rengimo komitetas įsikūręs Clevelande, tačiau finansų komisija sudaryta čia, Chicagoje. Šios komisijos laukia didžiulis darbas: iki vasaros pradžios sutelkti 100,000 dol.! Bendra šokių šventės sąmata siekia beveik 200,000 dol. Pusę tos sumos numatoma atgauti iš bilietų pardavimo. Taigi antrą pusę komisijai lieka surinkti kitais būdais.

Tų būdų aptarti komisija ir sušaukė konferenciją, kurios metu supažindino su savo sąstatu: pirm. dr. F. V. Kaunas, vicepirm. Amerikai K. Milkovaitis, vicepirm. Kanadai J. Krištolaitis, sekr. A. Likanderienė, ižd. K. Pabedinskas, nariai M. Marcinkienė, J. Ivašauskienė, A. Ramanauskienė, E. Rogers, St. Semėnienė, K. Burba, V. Samaška (visi Chicagoje) ir V. Staškus, G. Kudukienė, B. Nainys, B. Vedegienė, R. Degutienė ir V. Žiedonienė (visi Clevelande).

Vienas būdų, kuriuo manoma bent šiek tiek pripildyti šventės iždą, tai surengti lyg ir "mažąją šokių šventę" Chicagoje, kuri sužadintų apetitą nuvykti pagrindinio patiekalo į Clevelandą. Toks renginys, kuris bendru konferencijos dalyvių nutarimu pavadintas "Pavasariniu tryptiniu", įvyks balandžio 8 d. Jaunimo centro didžiojoj salėj. Programą atliks Chicagos ir apylinkių tautinių šokių grupės. Šį prieššventinį renginį organizuoja komisijos padalinys, vadovaujamas M. Marcinkienės.

Tačiau pagrindinė reikalingų lėšų dalis turės ateiti iš mecenatų. Tuos mecenatus surasti ir yra pagrindinis finansų komisijos uždavinys. Nutarta šventės geradarius padalinti į tris grupes: paskyrusieji 199 dol. ar mažiau bus laikomi aukotojais, tarp 200 ir 399 dol. — rėmėjais, o 400 dol. ir daugiau — mecenatais. Pagal šią tvarką, rėmėjai gaus po 1 (vieną) bilietą į visus su švente susijusius renginius, o mecenatai — po 2. Tai turėtų mūsų tautiečius paskatinti dosniau atverti pinigines. Visų geradarių pavardės bus išspausdintos šventės leidiny.

Kadangi tautinių šokių šventės yra tokia paranki proga suburti ir išjudinti mūsų jaunimą, duoti progos jam pasireikšti ir pasididžiuoti savo lietuviškumu, o mums visiems — įspūdingai pasirodyti prieš amerikiečius, tai ir jų rengimą paremti būtų aiški mūsų visų pareiga. Dėl to savo skaitytojų patogumui ir duodame komisijos iždininko adresą, kad galėtume pradėti juo naudotis: K. Pabedinskas, 7151 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629. Aukų laukiama jau dabar!

Be spaudos atstovų, informaciniame posėdyje dalyvavo komisijos darbuotojai pirm. dr. F. V. Kaunas, K. Milkovaitis, A. Likanderienė, K. Pabedinskas, J. Ivašauskienė, A. Ramanauskienė, St. Semėnienė ir M. Marcinkienė, kuri su ponių pagalba svečius skaniai pavaišino. M.

A. A GEN. P. PLECHAVIČIAUS MINĖJIMAS

Kokios nuotaikos ir kokie užmojai šiandien vyrauja išeivijoj? Nagi nekuklūs gyvųjų, kartais ne visai užsitarnavusių, labai jau prabangūs pagerbimai, ilgiausi spaudoje aprašymai.

Prisiminimo gyvųjų ir mirusiųjų mes neturime, kurie turėtų būti prisiminti ir pagerbti.

Vienas iš tokių, kuris gana kukliai buvo prisimintas jo mirties dešimtmečio sukakties proga jo sesers E. Legeckienės iniciatyva, yra a. a. gen. P. Plechavičius. Gen. P. Plechavičius, L.KV. s-gos Ramovės įkūrėjas ir s-gos garbės narys, korp. Neo-Lithuania garbės filisteris, Vietinės rinktinės vadas, gelbėjęs savo vyrus, rizikuodamas savo gyvybe.

A. a. gen. P. Plechavičiaus veikla nepriklausomoje Lietuvoje ir okupacijos metais reiškėsi kaip kovotojo dėl šviesesnės tautos ateities. Nebijantis rizikos, nevengiantis atsakomybės, stebinantis drąsa, gilaus patriotizmo asmenybė. Jo vardą žinojo ir pamiškėse ganantis bandą piemenėlis, kuris vėliau paaugęs įstojęs į jo organizuojamus savisaugos dalinius sakė, kad "aš generolu pasitikiu". Daug Chicagoje yra tokių, kurie reiškė generolui pasitikėjimą. Pamaldos ir akademija buvo gruodžio 17 d. Po pamaldų akademija Jaunimo centre, susikaupimo valandėlė prie paminklo, kur buvo padėtas šeimos vainikas pagerbti a. a. gen. P. Plechavičiaus atminimui. Generolo prisiminimas ir trumpa akademija vyko Jaunimo centro kavinėje.

Prie Laisvės kovų paminklo ir trumpą akademinę dalį sklandžiai pravedė ramovėnas inž. K. Oželis. Jis trumpai nusakė šio subuvimo tikslą, apibūdino a. a. gen. Povilo asmenį. Žodžiui tarti buvo pakviestas gen. št. pulk. K. Dabulevičius, kuris gana įdomiai papasakojo generolo kaip kario veiklą. E. Diminskienė, D. L. K. Birutės d-jos pirmin., L. K. V. s-gos Ramovės vardu — K. Juškaitis, Korp! Neo-Lithuania vardu tarė žodį V. Valiukėnas, kuris nušvietė generolo ryšius su pogrindžiu.

Baigus akademinę dalį, buvo pakviestas kun. J. Borevičius sukalbėti maldą. Kuklias vaišes paruošė generolo sesuo E. Legeckienė. Negausi, bet nuoširdi gen. P. Plechavičiaus gerbėjų šeima prie vaišių dažnosi mintimis apie ir gyvenimą ir veiklą. KJ.

CHICAGOS ŽINIOS

CHICAGOS VYSKUPŲ TERITORIJOS

Chicagoje yra 444 parapijos. Jų tvarkymas pagal teritorijas buvo kardinolo Bernardino paskirstytos šešiems vyskupams padėjėjams. Chicagos pietvakarių dalis, kur daugiausia lietuvių, atiteko vysk. Alberto L. Abramowicz globai. Kiekvienam vyskupui padėjėjui teko maždaug po 75 parapijas.

MERO PADĖJĖJAS

Chicagos meras Washingtonas, pildydamas savo rinkiminius pažadus, sau padėjėju pasiskyrė ispanų kilmės Benjaminą Reyes, kurio metinis atlyginimas bus 65,000 dol. Jis prižiūrės aštuonių ar daugiau miesto departamentų ar agentūrų darbą.

Aktoriai Laima Šulaitytė ir Kingsley Day, kurie vaidina šiuo metu Chicagoje, ilgiausiai tebesitęsiančiame profesionalų teatralų pastatyme — muzikinėje komedijoje "Summer Stock Murder". Ši komedija turėjo baigtis sausio 14 d., bet yra dar kartą pratęsta iki vasario pabaigos. Kingsley Day taip pat yra šios komedijos autorius ir kompozitorius. Nuotraukoje jie matomi Lietuvių Teatro festivalio užbaigimo pobūvyje Jaunimo centre. Nuotr. Z. Degučio

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **"The Pilot",** Bostono arkivyskupijos laikraštis sausio 6 d. laidoje įdėjo straipsnį apie Šv. Kazimierą, pažymėdamas, kad jis yra Lietuvos globėjas. Ta pačia proga plačiai rašoma apie Amerikos lietuvių Romos Katalikų federacijos bei jos sudaryto komiteto planus iškilmingai atšvęsti šventojo 500 m. mirties sukaktį. "The Pilot", seniausiojo JAV katalikų laikraščio, redakcijoje patarėju dirba Francis W. Sidlauskas.

— **Prel. Jonas Kučingis,** ilgametis Šv. Kazimiero parapijos klebonas, Los Angeles, Calif., pereitų metų gruodžio 23 d. pasiekė 75-rius metus amžiaus. Pagal naujus Bažnyčios potvarkius to amžiaus klebonai atsisako savo pareigų. Prel. J. Kučingis pranešė savo parapijai, kad jo atsisakymas Los Angeles arkivyskupo kard. T. Manning buvo priimtas, kad jis pasilieka gyventi klebonijoje ir kad kardinolas prašo, kol susitvarkys visi formalumai, eiti klebono pareigas iki šių metų birželio 1 d. Nauju klebonu paskirtas ilgametis šios parapijos vikaras, 55 metų amžiaus, kun. dr. Algirdas Olšauskas. Savo pranešimą užbaigia: "Todėl, broliai lietuviai, labai prašau mylėkite savo naują kleboną, kaip mane mylėjote, remkite savo parapiją, rikiuokitės ir pasišvęskite jos labui. Ir aš pats, kiek mano sveikata ir jėgos leis, ir toliau dirbsiu lietuvių sielovados darbą, kol gerasis Dievas pasišauks į Anapus".

KANADOJE

— **Pavergtųjų tautų organizacijos** diskusijos ir bendri pietūs buvo sausio 8 d. St. Catharines, Ont., "Esquire" viešbučio salėje. Pavergtųjų tautų organizacijai šiemet pirmininkauja lenkas. Pranešimą padarė vienas latvis, taip pat buvo kalbama ir apie neseniai nuteistą lietuvį pavergtoje Lietuvoje kun. Sigitą Tamkevičių. Diskusijose dalyvavo ir būrelis lietuvių.

— **A. a. Kazys Beniušis,** 85 m. amžiaus, mirė savo namuose Winnipege, Man., gruodžio 5 d. Kanadoje gyveno nuo 1926 m. Rašinėjo įvairiems lietuvių laikraščiams apie lietuvišką gyvenimą. Liko žmona Elena, du sūnūs, brolis Toronte ir septyni vaikaičiai.

— **Danutė Skukauskaitė,** studijuojanti Ottawos, Ont., universitete žurnalistiką ir Rytų Europos istoriją, bendradarbiauja studentų laikraštyje ir radijo programoje "Crosscurents". D. Skukauskaitė informuoja apie Rytų Europos ir Sovietų Sąjungos gyvenimą.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.

PRENUMERUOKITE
CATHOLIC DIGEST
Vieneriems metams tik
$9.97
Jūsų auka padės išmokslinti brolius vienuolius ir kunigus.
Prašome rašyti arba skambinti
FRED ELLYIN
8219 N. Kilpatrick Ave. Dept. D.
Skokie, IL 60076 Phone: 679-3927